

monovice

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČIN KOČEVJE IN RIBNICA

Leto VIII. — Št. 22

KOČEVJE 24. MAJA 1963

Cena 20 din

Dan mladosti je dan nas vseh, dan pomladi in zelenja, predvsem pa dan naših najmlajših. Prav njim naj velja naša skrb in naša ljubezen.

Foto Briški

Vzgojimo dobre občane

Pred dnevi je bila v Kočevju občinska konferenca Zveze prijateljev mladine, ki sta se je udeležila in sodelovala v razpravi razen delegatov in predstavnikov občinskih organizacij še Janez Pirnat zastopnik okrajne zveze prijateljev mladine in Mimi Zupančič, članica republiškega odbora Zveze prijateljev mladine.

PONOSNI SMO NA USPEHE PIONIRJEV

V poročilu in razpravi je bilo poudarjeno, da velika večina pionirjev dela v raznih kroških (športnih, šahovskih, dramskih, recitacijskih, tehničnih, dopisniških, fotografskih, lutkovnih, pravljicnih in drugih), društvih in organizacijah (TVD Partizan, Svoboda, Rdeči križ, taborniki, gasilci, prometni miličniki, ribiči, lovci), v šolskih zadrugah, na raznih prireditvah in drugod,

NAD 300 INŽENIRJEV IN TEHNIKOV, LJUDSKA TEHNIKA PA BREZ PREDSEDNIKA

V naši občini imamo nad 300 inženirjev in tehnikov, društvo ljudske tehnike pa kar ne more zaživeti, ker ne more dobiti — predsednika. Ljudska tehnika pa bi morala prav letos, ko poteka Jugoslovanske pionirske igre pod geslom »tehniko mladim«, voditi mlade in jim pomagati pri tehnični vzgoji.

Med razpravo na obč. konferenci ZPM

posebno pa v Jugoslovanskih pionirskih igrah. Zvza prijateljev mladine je na dosežene uspehe pionirjev upravičeno ponosna, saj so na tekmovanjih dosegali zavidljive uspehe. Pionirska organizacija in njena dejavnost odtegujeta otroke kvarnemu vplivu ulice. Žal pa se še vedno najdejo starši, ki trdijo, da so otroci s takimi tekmovanji in delom tako zaposleni, da to negativno vpliva na njihov učni uspeh. To pa ne drži, saj krožki le dopolnjujejo šolo, saj bo pionir, ki dela v recitacijskem, dramskem, dopisniškem ali pravljicnem krožku prav gotovo bolje znal slovenščino; člani športnih krožkov bodo boljši pri telovadbi; člani tehničnih krožkov pri tehničnem pouku itd. Lepe uspehe pa je Zveza prijateljev mladine dosegla tudi z raznimi občasnimi akcijami, kot so novoletna jelka, teden otroka, letovanje in druge.

Uspehov pionirjev in mladine Zveze in društev prijateljev mladine, starešinskih svetov in pionirskih odredov je veliko. Občinska konferenca je nakazala tudi nekatere, ki jih je nujno rešiti.

NAGAJANJE POTREBA ALI POMOČ?

Nadalje so razpravljali o tem, kako naj bi se mladi učili gospodariti, ceniti delo in z njim pridobljena sredstva. Pionirske organizacije pridejo do sredstev na različne načine, predvsem pa tako, da zbirajo odpadni material in ga prodajajo Odpadu ter tako, da obdelujejo šolske njive, pridelke pa prodajo ali porabijo

MLADINSKI KRIMINAL

V poročilu in razpravi je bilo govora tudi o mladinskem kriminalu oziroma družbeno neprilagodljivi mladini. Na tem področju so pristojni organi in organizacije precej delali in dosegli lepe uspehe, problemov je pa še vedno precej in bodo zahtevali precej sistematičnega dela. Žal to mladino običajno najdemo takrat, ko že zaide na slabo pot oziroma napravi večji prekršek. V prihodnje bi se morali bolj zanimati za otroke, ki niso vključeni v razne krožke, kje so in kaj počno. Mladino je vsekakor ceneje vzgajati, kakor popravljati posledice slabe vzgoje. Predvsem se je pozanimati za slabe vplive, zaradi katerih zaide mladina na stranpota in jih odkloniti.

Zanimiva je ugotovitev, da zaide na slaba pota več otrok, katerih en roditelj ni v službi, manj pa takih, kjer sta v službi

(Konec na 3. strani)

Kam v nedeljo?

DANES BODO DELOVI LJUDJE V DELOVNIH ORGANIZACIJAH IZVOLILI ODBORNIKE OBČINSKEGA ZBORA DELOVNIH SKUPNOSTI. V NEDELJO PA BOMO IZVOLILI ODBORNIKE V OBČINSKI ZBOR OBČINSKE SKUPŠČINE, RAZEN TEGA PA BODO VOLILI KMETJE, KI SO ČLANI ZADRUGE, TEDAJ SE ODBORNIKE OBČINSKEGA ZBORA DELOVNIH SKUPNOSTI KMETIJSKE PODSKUPINE.

VOLILCI, IZPOLNITE SVOJO DRŽAVLJANSKO DOLŽNOST IN PRIDITE VSI NA VOLIŠČA!

Naše čestitke TITU

Iznenada, čez noč, je zavetelo okrog nas, po cvetelo okrog nas, po ves na vrtovih. Vedeli smo: pomlad, ki smo jo že dolgo čutili, nosili v sebi, jo pričakovali in se je veselili. Polna je bila nekega nedojemljivega ponosa, zanosa, veselja, ta naša pomlad! To je zanos, veselje vseh mladih, ki nosijo pomlad v srcih, ki jih oklepajo in vežejo skupna prizadevanja, v katerih klijejo kalih prihodnosti, lepše, še svetlejše, ki združujejo v svoji biti vse naše napore, ki doživljajo uspehe in neuspehe, ki nosijo v sebi tisočere pozdrave in prijateljske stiske rok.

Razmišljamo. O Tebi, dragi Tito in o Tvojih pomladih. O pomladi, ki se je pričela pred dvajsetimi leti in si nam jo prinesel Ti, naš Tito! S svojimi rokami in z neuklonljivo voljo v svojih sinjih očeh.

Kolikokrat je že hitela mladost k Tebi, da Te pozdravi, da Ti izroči priscrne, tople pozdrave vseh nas, ki Te ljubimo. Praznujemo dan mladosti, naš in Tvoj praznik, praznik pomladi, zelenja, ljubezni. Kolikokrat si že bil med nami, spoznaval naša prizadevanja in delo, se pogovarjal z nami in nas razumel. S svojim zgledom, s svojo borbo in vztrajnostjo si nam vtilval pogum, da smo se lotevali vse težjih in odgovornejših nalog in velikokrat smo uspeli. To nam je vtilvalo še večjo voljo, še večji polet, še večje zaupanje v Tebe.

Jutri, ob našem in Tvojem dnevu, se bomo spet videli. Z vseh strani bodo prihitali mladi, ki jih tako ljubiš, in v njihovih besedah, v njihovih očeh bomo mi vsi, ki Te bomo spet priscrno pozdravili in Ti želeli še veliko srečnih in zadovoljnih let. In spet bodo zavihrale zastave, ki so jih pred davnimi leti nosili tisoči naših ljudi skozi dneve revolucije. To so zdaj zastave mladosti, ki je neuničljiva, edinstvena in dobra. Ki je Tvoja, Tito.

V. PLENUM CK ZK JUGOSLAVIJE

Stališče ZKJ do mednarodnih problemov

V soboto je bila v Beogradu V. plenarna seja CK ZKJ. Na plenumu je generalni sekretar CK ZKJ Josip Broz Tito prebral referat o stališčih ZKJ do aktualnih mednarodnih vprašanj in nalog mednarodnega delavskega gibanja v boju za mir in socializem. Podana gledišča in stališča je plenum sprejel kot smernice za nadaljnje delo ZKJ.

Tovariš Tito je najprej ugotovil, da se družbeni razvoj danes giblje od kapitalizma v socializem. Nastanek številnih socialističnih držav in krepitev socialističnih in naprednih sil v svetu sta poglobila krizo kapitalizma kot družbenega sistema, pospešila padeč kolonialnega sistema in ustanovitev novih neodvisnih držav. Uresničenje sprememb v neodvisnih državah — bivših kolonijah pa otežkoča velika zaostalost. Tem državam je potrebna ne le materialna pomoč, temveč razumevanje njihovih težav. To razumevanje in nesebično pomoč pa jim lahko nudijo samo socialistične in napredne države.

Za zvezo komunistov Jugoslavije je jasno, da je napredni razvoj družbenih odnosov in materialna krepitev socialističnih držav zgodovinska nujnost socialističnih sil v sedanji dobi. Zveza komunistov Jugoslavije ima za svojo internacionalistično dolžnost krepitev vseh naprednih sil, ki težijo k socializmu. Koeksistenca med državami z različnimi družbenimi sistemi je neobhodna potreba vseh narodov. Aktivna koeksistenca je v sedanji dobi eno najmočnejših političnih sredstev borbe mednarodnega delavskega gibanja za družbeni napredek in za krepitev socialističnih sil v svetu. »Žal,« je ugotovil tovariš Tito, »so še zelo vplivne sile, ki menijo, da je hladna vojna v dobi nasprotij med socialističnimi državami nekaj popolnoma naravnega.«

Da bi se vojna izključila iz mednarodnih odnosov, je potrebno storiti vse, da se najprej odpravi hladna vojna, ki je ena največjih ovir za uresničevanje miru in blaginje na svetu. Ta naloga se mora uresničiti s skupno akcijo naprednih sil in odgovornih državnikov.

Danes so še politični in vojni činitelji na Vzhodu, kakor so kitajski voditelji, je dejal Tito, ki sodijo, da bi začetek razorožitve ogrožal »višje cilje« obstoječega družbeno-političnega sistema in da so tisti, ki se zavzemajo za popolno razorožitev, naivni pacifisti in celo sovražniki socializma. »Mi ne trdimo,« je dejal Tito, »da bi sporazum o prenehanju jedrskih poskusov, o razorožitvi, podpis mirovne pogodbe z Nemčijo, rešitev vprašanja Berlina, nevtralizacija Laosa, spoštovanje neodvisnosti Kube in rešitev drugih aktualnih mednarodnih vprašanj odstranili vse probleme na svetu. Sodinimo pa, da bi politika reševanja aktualnih mednarodnih problemov omogočila narodom, da svoje talente in energijo usmerijo v graditev novega sistema mednarodnih odnosov za pospešitev ljudskega in družbenega razvoja.«

V nadaljevanju je tovariš Tito ugotovil, da je zadnje čase v mednarodnem revolucionarnem delavskem gibanju prišlo do raznih hudih načelnih nesoglasij, bodisi v zvezi z mednarodnim položajem, kakor tudi v zvezi z izvajanjem marksizma in leninizma. Voditelji Komunistične partije Kitajske in nekateri drugi vztrajno zastopajo dogmatska stališča v odnosih do nadaljnega razvoja komunističnega gibanja. Zanikajo možnost reševanja spornih mednarodnih problemov z miroljubnimi sredstvi in sodijo, da je to mogoče doseči samo s silo. Mešajo revolucionarno borbo delavskega razreda s koeksistenco med državami in narodi. Oni, kot kaže, ne razumejo, da miroljubna koeksistenca med narodi ne pomeni ideološki kompromis, ohranitev razrednih nasprotij in razredne borbe v kapitalističnih državah. Boriijo se proti destalinizaciji in za povampirjenje stalinističnih odnosov in metod v komunističnem gibanju. Komunistična partija Kitajske je po besedah tovariša Tita postala središče, v katerem se zbirajo dogmatske sile, to pa duši borbo delavskega razreda v kapitalističnih državah za izboljšanje življenjskih pogojev in pogojev dela. Dalje je tovariš Tito ugotovil, da so se odnosi med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo in z drugimi socialističnimi državami in komunističnimi partijami zadnje čase ugodno razvijali in da so pogoji, da se to sodelovanje še bolj razširi in poglobi.

»Na svetu je potrebno uveljavljanje socializma,« je naglasil tovariš Tito. »Temu pa se ne zoperstavljajo samo najreakcionarnější krogi in ostanki kolonializma, temveč tudi težnje v komunističnem gibanju, da se povampirijo dogmatizem. ZKJ je dolžna sodelovati v borbi proti vsem negativnim pojavom, proti vsem tistim, ki zavestno delujejo na razdoru mednarodnega delavskega gibanja, proti politiki, ki zavira nadaljnji razvoj socializma.«

Preteklo nedeljo je imela občni zbor sindikalna podružnica Rudnika Kočevje. Obravnavali so predvsem proizvodnjo in storitve (rudniško, jamske in druge) in ugotovili, da so dosegli lani in letos v primerjavi s prejšnjimi leti lep napredek. Tudi na področju izobraževanja so napravili lani precej, saj so organizirali več tečajev in seminarjev, ki se jih je udeležilo okoli 180 članov kolektiva. Nadalje so ugotovili, da so napravili precej za gradnjo stanovanj za člane, vendar bodo morali napraviti še več in vložiti še precej naporov in sredstev, da bodo ta problem vsaj zadovoljivo rešili. V poročilu in razpravi je bilo poudarjeno tudi, da število nesreč in njihova resnost narašča, kar pove, da je bilo vzporedno z uvajanjem mehanizacije na rudniku premalo storjenega za spoznavanje ljudi s to mehanizacijo. Podatki tudi kažejo, da bo rudnik plačeval letos občutno več prispevkov za socialno zavarovanje, kot prejšnja leta. Nadalje so delegati razpravljali še o delovni disciplini, izdelavi statuta, delu sindikalnega izvršnega odbora, koriščenju prostega časa, delu v zvezi s proslavo 20-letnice Kočevskega zbora, komunalni ureditvi Rudnika in seveda največ o proizvodnji in problemih v zvezi z njo.

Dobrepolje pred volitvami

V preteklem tednu se je na Vidmu ponovno sestal politični aktiv pri krajevem odboru SZDL Dobrepolje, ki sta se je udeležila tudi oba predstavnika za republiški zbor in sicer Janez Japelj in France Zaviršek.

Zbori volivcev so zelo dobro uspeli; obravnavali so konkretne in tehtne probleme doline, ki najbolj živo zanimajo prebivalstvo. Od prejšnjih zborov volivcev so se razlikovali po tem, da na njih niso bila več na dnevnem redu tista drobna vprašanja posameznih vasi, ampak so obravnavali celoten kompleks dobrepoljske doline in njenega celotnega gospodarskega napredka. Ljudje so se živo zanimali za perspektive gospodarskih podjetij v dolini in pa seveda tudi kakšne so perspektive kmetijstva na tem področju.

Tudi politični delavci kraja so jim jasno in brez kakšnih obljub in prikrivanj povedali, do kakšnega razvoja je prišel kraj in kje so pomanjkljivosti.

VODA, PROBLEM STEVILKA 1

Na vseh zborih volivcev je bil omenjen ta problem, ki tare dobrepoljsko dolino že več kot pol stoletja. O vodovodu je bilo napisanega že toliko, da so časopisni stolpci verjetno že daljši, kot pa bi bil vodovod. Problem ni majhen in sam kraj ga absolutno ne more rešiti kljub dobri volji prebivalstva, da prispeva čimveč v prostovoljnem delu. Zaradi problema vode se ne morejo nadalje razvijati gospodarska podjetja in pa, kar je najvažnejše, kmetijstvo. Dobrepoljska dolina je ustvarjena za močan kmetijski obrat, toda kaj, ko se vse to ustavi pri vodi!

STANOVANJA, PROBLEM STEVILKA 2

Ne manjka sicer stanovanj za prebivalstvo, manjka jih za učiteljski in strokovni kader v podjetjih ter za zdravstvene delavce. Ta problem je postal že tako pereč, da grozi nevarnost obstoja osemletke na Vidmu, saj vsakdo, ki se prijavi na prazno učiteljsko mesto, zahteva tudi stanovanje. Le-teh pa v Dobrepolju ni. Tako se prosvetni delavci morajo voziti v šolo z vlaki od drugod. Tudi zdravnik nima stanovanja, spi kar v pisarni.

Da je zadeva še hujša, Dobrepolje še nima urbanističnega načrta in zato je tudi za gradbena dovoljenja težko.

To sta v glavnem dva velika problema. Prvega ne bo mogoče uresničiti tako hitro. Drugi problem pa le ni tako zahteven in ni odvisen od nobenih višjih faktorjev, le malo več razumevanja od strani občinskega ljudskega odbora in priznanja, da se tudi v Dobrepolju lahko zgradi vsaj ena stavba, ki naj bi bila za potrebe učiteljskega in zdravstvenega kadra.

Volivci so to jasno povedali! Pri tem je šlo mnogo pripomb na račun dosedanjega dela občinskega odbora. Ljudje se čutijo v tem kraju precej zapostavljene in dostikrat postavijo besedo, češ vidijo nas samo takrat, ko je treba kaj dati! Zato se dobrepoljski volivci popolnoma strinjajo z besedami svojega kandidata tov. Japlja: »Načrtno sistematično delo je najbolj zanesljiv ključ pri reševanju drobnih, v mnogih primerih na videz nerešljivih problemov vasi in naselij.«

Tem besedam bo morala nujno prisluhniti tudi bodoča občinska skupščina in pričeti reševati

te probleme takoj v začetku, bolj načrtno in sistematično ter jasno povedati svojim občanom, kdaj in kje bo reševala pereče probleme, po drugi strani pa tudi prisluhniti željam občanov in upoštevati njihova stališča in mišljenja.

Dobrepoljci upajo, da bo nova občinska skupščina rešila te probleme, da ne bodo na prihodnjih zborih več predmet obravnave in s to mislijo bodo v nedeljo tudi

volili svoje predstavnike v novo občinsko skupščino. T. L.

PREDGRAD

(J. Š.) — Šolsko igrišče predgrajnske šole je lepo urejeno. Sredi igrišča stoji velika, stara kalnica, gugalnica, kegljišče in balinišče. Za vse to skrbitelj in šolarji.

Proizvodne konference kmetijcev

Zbori volivcev, ki so bili pred nedavnim, niso mogli posvetiti pozornosti vsem problemom. Zato se je odločil združni svet KZ v Ribnici za širše posvetovanje kmetijskih proizvajalcev v šestih proizvodnih okoliših, združeno z volitvami članov krajevnih združenih svetov. Prevladovala je problematika o kmetijski proiz-

vodnji ter o odnosih med KZ in kmeti. Opaženo je, da podobna vprašanja, ki se pojavljajo na vsem območju zadruga, niso nova, v zapisnike zborov občanov prihajajo že dalj časa. Do sedaj izrečene pripombe o odnosih med KZ in zasebnimi proizvajalci, ki se nanašajo na pogodbeno sodelovanje, politiko cen, odkup

kmetijskih pridelkov, davčno politiko itd. je treba takoj pregledati, združni svet pa naj ukrene vse, da bodo odpravljene pomanjkljivosti, ki izhajajo iz organizacije dela v KZ. Podobno bi morali združni sveti vztrajati, da bi se uredili odnosi z njihovimi poslovnimi partnerji, ker je od njihovega dela pogosto odvisno sodelovanje zadruga z zasebnimi proizvajalci.

V kooperaciji se srečujemo še vedno s pomanjkljivim stikom med kmetom in zadrugo. So še pri dosedanjih prijemih, pogosto samo časovno omejeno, dopuščajo tudi nedoslednosti kot na primer pri delitvi umetnih gnojil.

Ceprav si organi zadruga prizadevajo, da bi navezali čim tesnejše stike s kmeti, ljudje občutijo po dosedanjem združevanju zadrug njeno oddaljevanje. Takrat, ko so tekle razprave o prednostih združevanja kmetijskih zadrug, je bilo poudarjeno, da bo nova zadruga mogla razviti boljšo notranjo organizacijo dela, ki jo bo občutil tudi kmet. Res je, da so ljudje včasih

nestrpni in pričakujejo takoj ugodnih sprememb, prav tako pa ne moremo zagovarjati pomanjkljivosti v nedogled. Vedno bolj postaja očitna potreba določene kroga zasebnih kmetijskih proizvajalcev za pogodbenim sodelovanjem z zadrugo, zato pa je treba pogosteje govoriti o tem. Pobudniki takih pogovorov ne bodo odborniki, odbori krajevnih organizacij Socialistične zveze, člani združnih svetov in tudi člani sveta za kmetijstvo v občini. Člani teh organov niso samo nosilci kolektivne odgovornosti, osebno so tudi odgovorni za dosledno izvajanje smernic, sklepov in priporočil.

Ob takem delovanju družbenih sil v kmetijstvu ne bo težko vsklajevati osebne interese z družbenimi in tudi obratno. Kmetijski proizvajalci morajo obnoviti zaupanje v sklepe proizvodnih konferenc in drugih sestankov, čeprav so do sedaj pogosto načenjali že večkrat ponovljene pomanjkljivosti.

V nagrajevanju uslužbencev in delavcev kmetijske zadruga bo treba dosledno upoštevati delovni učinek pri organizaciji kmetijske proizvodnje, so tudi poudarjali združniki na svojih konferencah v nedeljo.

B. A.

Vzgojimo dobre občane

(Nadaljevanje s 1. strani)

CILJ — VZGOJITI NOVEGA DRZAVLJANA - UPRAVLJALCA

Ob zaključku konference je bilo poudarjeno, da je naša Zveza prijateljev mladine dosegla lepe uspehe, kar je rezultat sodelovanja vseh organov, ki se ukvarjajo z vzgojo mladine. Cilj nas vseh pa mora biti, da iz mladega človeka vzgojimo dobrega občana in upravljalca. Prav zaradi tega naj bi privzgjajali že mladini v osnovni šoli, posebno pa v 7. in 8. razredu, čut za samoupravljanje, seveda na način, ki bo za mladino zanimiv. J. P.

oba. Mladi prestopniki so predvsem iz družin, kjer jih starši niso sposobni pravilno vzgajati (se pravi iz družin, kjer starši pijančujejo, kjer tudi starši niso moralno neoporečni itd.). Konferenca je ugotovila, da je nujno vzgojiti predvsem starše, ker bodo le-ti lahko potem pravilno vzgojili tudi svoje otroke. V naši občini lani ni bilo šol za starše in šol za življenje, letos pa jih ima Delavska univerza v programu. Vprašanje je zdaj, kako pritegniti v te šole starše, ki vzgojo svojih otrok zanemarjajo, saj običajno obiskujejo take šole le starši, ki že sicer otroke pravilno vzgajajo.

Seveda pa je vzgoja otrok tudi stvar šole in organizacij, ki pa naj bi predvsem dajale pobude in iskale najprivlačnejše oblike dela z otroci. Vsebina dela organizacij mora biti za otroke privlačna in naj bi imela več dejavnosti. Šola in organizacije pa seveda ne bodo mogle uspešno vzgajati otroke, če jim pri tem ne bodo pomagali tudi starši. Poudarjeno je bilo tudi, naj bi starši in vodstva posameznih krožkov, ki jih njihovi otroci obiskujejo, pogosteje sestajali.

Pred sezono balinanja

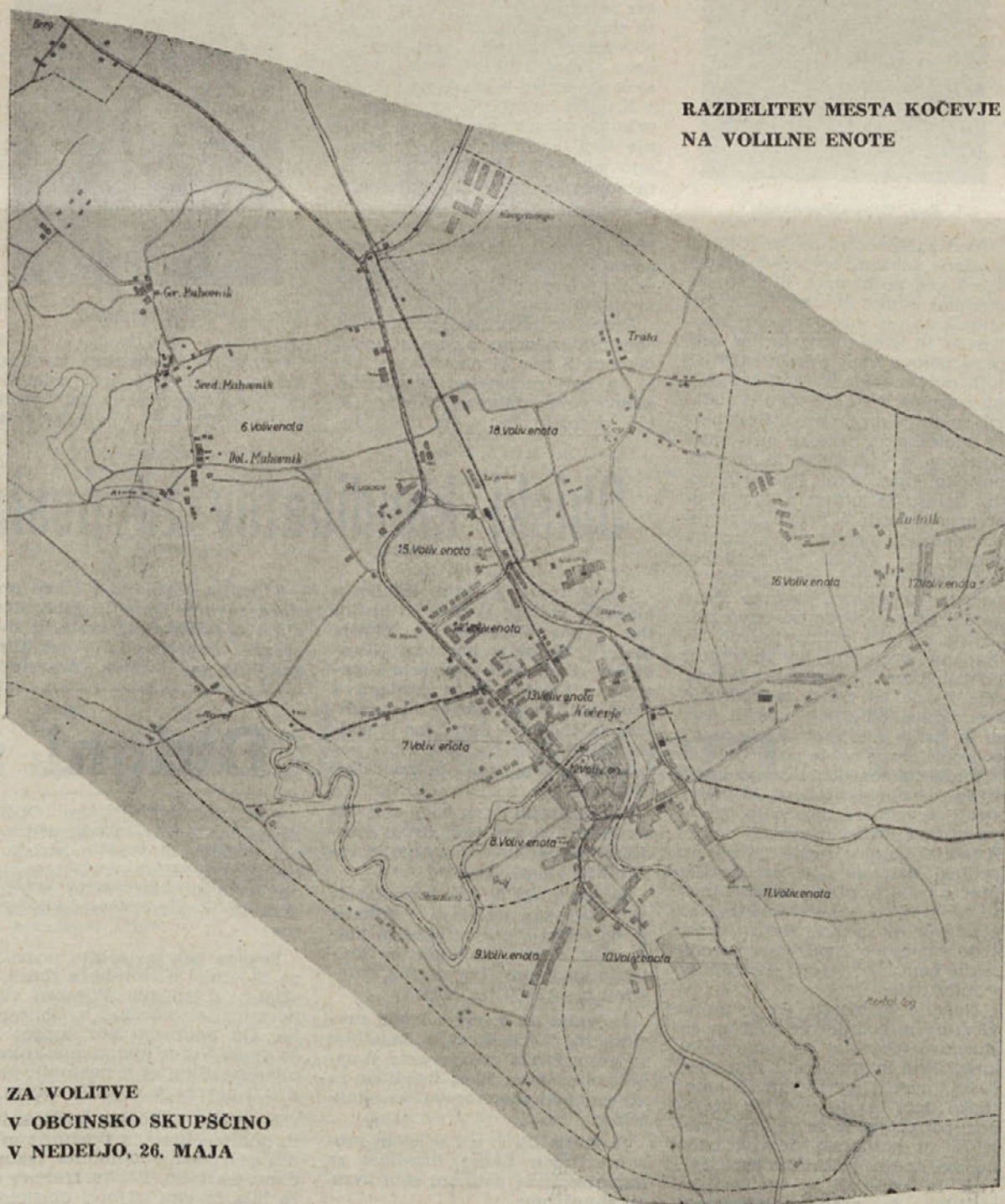
Bliža se obletnica delovanja balinarskega kluba Kočevje. Športno balinanje se je v Kočevju že precej udomačilo, saj je vsako leto tudi v koledarju tradicionalnih delavskih športnih iger. Za uspešno delo in razmah tega koristnega in lepega športa pa klub nujno potrebuje novo dvostezno balinišče. Lokacija je že določena v Gaju ob Rinži. Vsa tehnična dela in tudi nekaj denarja je že zbranih, vendar premalo, da bi lahko plačali vsa dela. Zato je upravni odbor kluba sklenil, da povabi k prostovoljnemu delu vse člane in ljubitelje tega športa.

Prva prostovoljna akcija bo v nedeljo, 26. maja, potem, ko bomo opravili svojo državljansko dolžnost na voliščih.

Odbor

TUDI V KOČEVJU POTRES

Preteklo nedeljo nekaj po 11. uri je presenetil Ljubljancane močnejši potres, ki ga je bilo čuti skoraj po vsej Sloveniji pa tudi sosednji Hrvatski in Italiji. Epicenter potresa je bil v bližini Litije, kjer so se v globini 10 km premaknile zemeljske plasti. Potres je prizadejal v okoliških krajih in Ljubljani večjo škodo, medtem ko se je v Kočevju podrl le en dimnik (v Podgorški ulici).

RAZDELITEV MESTA KOČEVJE NA VOLILNE ENOTE

ZA VOLITVE
V OBČINSKO SKUPŠČINO
V NEDELJO, 26. MAJA

razgovor s kandidati ■ razgovor s kandidati ■ razgovor s kandidati

ING. PEPKA PEROVŠEK, KANDIDAT ZA POSLANCA V ZVEZNI ZBOR ZVEZNE SKUPŠČINE

Več pozornosti kmetijstvu

Pred dnevi je občinski odbor SZDL Kočevje organiziral razgovor s kandidatkino za poslanca v zvezni zbor zvezne skupščine inženirko Pepco Perovšek. Razgovora so se udeležili predstavniki sveta za kmetijstvo in gozdarstvo pri občinskem ljudskem odboru, organov upravljanja obeh posestev in zadruga ter društva kmetijskih inženirjev in tehnikov. Tovarišica Perovškova se je zanimala predvsem za probleme kmetijstva in gozdarstva v naši občini.

Ing. Pepca Perovšek

Med razgovorom so kmetijci in gozdarji nakazali tovarišici Perovškovi več problemov, ki niso pomembni samo za naše področje, ampak za vse jugoslovansko kmetijstvo in gozdarstvo in bo zato prav gotovo vsaj nekatere izmed njih obravnavala zvezna skupščina oziroma zvezni organi. Poudarili so, da je nujno urediti razmerja udeležbe na dobičku med kmetijstvom in industrijo, ki dela za potrebe kmetijstva. Poudarili so, da industrija umetnih krmil ustvarja s prodajo svojih proizvodov dobiček, medtem pa so krmila draga, kar vpliva na prodajno ceno pitane živine, tako da ima ta panoga kmetijstva izgubo. Prav zaradi tega pa bodo posestva prisiljena omejiti pitanje mlade živine in prepustiti to dejavnost privatnikom. Vprašanje bodoče reje živine bo treba za področje vse države odločneje urediti, saj se še tistih predpisov, ki so za to področje, skoro nihče ne pridržuje.

Tudi z domačo industrijo kmetijskih strojev so težave. Nekateri stroji se namreč pokvarijo, zanje pa ni moč dobiti rezervnih delov. Kmetijske organizacije, ki so na podlagi teh strojev spremenile proces dela, so prisiljene spet priti na delo po starem. Kmetijci so poudarili, da se torej steka regres, ki je namenjen kmetijstvu, zaradi takih pomanjkljivosti pravzaprav v industrijo.

Nadalje so menili, da je nujno vložiti v prihodnje več sredstev za standard (posebno za stanovanje) kmetijskih in gozdarskih delavcev. Nekaj naselij (predvsem za kmetijske delavce) je sicer že urejenih, potreb pa je še veliko. Kmetijski in gozdarski delavci bodo namreč tudi v prihodnje zapuščali vasi in odhajali v industrijska središča, če problem njihovega

standarda ne bo v doglednem času rešen.

Gozdarji so poudarili tudi, da je nujno vložiti več investicij v gozdarstvo. Industrije, ki predukuje les, imamo v Jugoslaviji pre-

cej, gradimo pa še nove tovarne, katerih glavna surovina bo les. V Sloveniji in Jugoslaviji lesa že primanjkuje. Občinski ljudski odbori tega problema sami ne bodo mogli rešiti, ampak je nujno, da

VLADO PLANINC, KANDIDAT ZA SOCIALNO-ZDRAVSTVENI ZBOR REPUBLIŠKE SKUPŠČINE

Pomanjkanje zdravnikov in primanjkljaj komunalne skupnosti

Vlado Planinc, uslužbenec na Rudniku, kandidira v socialno zdravstveni zbor republiške skupščine. V razgovoru z našim novinarjem je dejal:

— Glavna problema s socialno zdravstvenega področja v naši občini sta: pomanjkaje zdravstvenega kadra (predvsem zdravnikov in zobozdravnikov) in deficit, ki ga izkazuje finančni plan komunalne skupnosti zavarovancev za področje Kočevja in Ribnice.

Zdravstvenega kadra ni dobiti, ker se zdravniki le težko odločijo za službo v manjših mestih in na podeželju. Največji problem je, kako organizirati dobro in kolikor se le da poceni zdravstveno službo v Kolpski dolini. Ta konec občine oziroma zdravstvene postaje v Banja loki, Fari in Osilnici obiskujejo zdravniki iz Kočevja honorarno, zaradi česar nastajajo večji stroški, pa tudi vse področje ni zdravstveno dobro obdelano. V Fari imamo celo dobro urejeno postajo, stanovanje za zdravnika — ne dobimo pa zdravnika, ki bi se za stalno tu naselil.

Precej se govori tudi o združitvi obratnih ambulanz z zdravstvenim domom. S tem bi namreč res lažje in bolj racionalno razporedili zdravstvene delavce, vendar le pod pogojem, če bi jih imeli do-

volj. Po načrtu izgrajen bolnišnic v ljubljanskem okraju, za kar je predvidenih okoli 2 milijardi dinarjev, bomo letos tudi v Kočevju začeli graditi zdravstveni dom.

Vlado Planinc

Gradnja bo financirana iz okrajnih in republiških virov, udeležbo pa bosta prispevali tudi občini Kočevje (11 do 12 milijonov di-

ga začnemo reševati v republiškem in zveznem okviru.

Ko so govorili o združitvi kmetijske zadruga s KGP, do katere bo predvidoma v kratkem prišlo zaradi specifičnih pogojev na Kočevskem (le 35 odstotkov kmetijskih površin in 15 odstotkov gozdarskih je še v privatni lasti), je inženir Perovškova poudarila, da KGP ne sme opustiti stika s kooperanti.

narjev) in Ribnica (7 do 8 milijonov dinarjev). Dom bo pod streho predvidoma že letos.

Naša komunalna skupnost je imela lani 72 milijonov primanjkljaja, letos pa ga bo imela predvidoma 62 milijonov dinarjev. Izguba nastaja, ker je naš teren razsežnejši in so zato usluge znatno dražje. Na specialistične preglede morajo naši zavarovanci v Ljubljano. Veliko je prevozov z rešilnimi avtomobili. Tudi zdravstveno stanje naših zavarovancev je šibkejšo, saj so bili naši kraji zaostali že pred prvo svetovno vojno, pa tudi med NOB so naši ljudje veliko prispevali, kar vse ima tudi posledice na slabšem zdravju ljudi. 62 milijonov dinarjev izgube bo kljub temu, če računamo, da bo delno krilo zgubo že republiško pozavarovanje iz doslej predvidenih virov. Nujno pa bo treba najti še nove vire, da bi dobili iz pozavarovanja dodatna sredstva in sicer predvsem na račun majhnega števila zaposlenih žensk in zaradi velikega števila otrok, ki jih moramo pošiljati na zdravstvene preglede. Eden izmed virov za kritje izgube pa bo verjetno tudi, da bodo imeli zavarovanci večje osebne prejemke, kot je predvideno z občinskim družbenim planom.

Obiski kandidatov za poslance v Ribnici

Dogovorjeno je bilo, da bosta obiskala volivce v ribniški občini ing. Pepca Perovšek in Matija Maležič 23. maja popoldne. Kandidata so seznanili predvsem s stanjem v kmetijstvu in gozdarstvu člani političnega aktiva in kandidati za občinsko skupščino iz podskupine kmetijstva. O vsebini pogovorov bomo pisali v naslednji številki.

V naslednjih dneh bodo obiskali središče komune tudi drugi kandidati za poslance v zvezno in republiško skupščino.

29. maja ob 9. uri v predavalnici Delavske univerze v Ribnici se bo sestal s prosvetnimi in kulturnimi delavci kandidat za kulturno prosvetni zbor zvezne skupščine tovariš Mitja Mejak;

1. junija ob 9. uri v istem prostoru ing. Ciril Mravlja, kandidat za gospodarski zbor zvezne skupščine in Anton Plos, kandidat za gospodarski zbor republiške skupščine;

5. junija ob 9. uri v istem prostoru Bojan Lubej, kandidat za organizacijsko politični zbor zvezne skupščine;

6. junija popoldan v istem prostoru tovariš Nace Nagode, kandidat za socialno zdravstveni zbor zvezne skupščine in Vesel Miro, kandidat za socialno zdravstveni

zbor republiške skupščine. Med pogovori bomo naprosili kandidate, da bi obiskali tudi nekatere druge kraje v komuni. Volivce bomo o tem obvestili.

Dvigni se, pesem

Pod pokroviteljstvom Občinskega sveta Svobod in prosvetnih društev Grosuplje je bila v nedeljo, 19. t. m. v Dobropolju občinska pevska revija mladinskih in pionirskih pevskih zborov.

Pevska revija je bila posvečena 20-letnici Kočevskega zbora in »Dnevu mladosti«. Poseben vlak je pripeljal mladino v Dobropolje. Od poldruge ure naprej so se proti Vidm upornikale kolone mladine. Skupaj je nastopilo okoli 600 pevcev v desetih zborih.

Mogočno je donela partizanska in domača umetna pesem iz mladih grl pred popolnoma razprodano dvorano. Lahko trdimo, da je bila to ena najbolj obiskanih

tovrstnih prireditev v Dobropolju.

Številno občinstvo je bilo zadovoljno in skoraj vsak zbor je bil nagrajen z dolgotrajnim aplavzom.

Še posebno lepo so zapeli pevske zbori iz Stične in Dobropolja. Najbolj impresivna je bila zadnja točka programa, ko je več tirkko Matilde Zorc zapelo pesmi »Dvigni se pesem« in »Internacionala«.

Na koncu naj zapišemo, da je bila to res prireditev, dostojna spomina Kočevskega zbora in »Dneva mladosti«. Teh nekaj vrstic pa naj bo skromna zahvala nastopajočim, posebno pa še povodjem posameznih zborov.

TIRALICA

Izredno bogato življenje in delo našega maršala Tita nudi obilo snovi za številne resnične zgodbe, ki nam ga še bolj približajo in nam omogočijo ustvariti si čim popolnejšo podobo o njem. Leta 1955 je pri Mladinski knjigi izšla Bevkova »Knjiga o Titu«, ki jo je za mlade bralce napisal po številnih dokumentih. Ob letošnjem dnevu mladosti in 71. rojstnem dnevu maršala Tita povzemamo iz te knjige dve zgodbi.

»vojskovala« s slovenskimi pastirji onkraj Sotle...

Veliko vode je že preteklo od takrat. Jožek je zgodaj odšel po svetu. Pepeku se ni niti sanjalo, kaj vse je doživel in kod je hodil. Zdaj je voditelj partizanov. On, Pepek, pa je ostal v Kumrovcu, kjer obdeluje svojo zemljo.

Ali mar Nemci mislijo, da se Jožek Broz skriva kje v Zagorju? Morda celo v Kumrovcu. A če

bi se tudi skrival, bi nihče ne odprl ust. Izdajalcu Nemci jamčijo življenje in svobodo. Tako stoji na letaku. A kakšna je ta svoboda in kakšno je življenje? Do sita so ga spoznali. Za pravo svobodo in za človeka vredno življenje se bojuje Jožek, kjerkoli je. Sto tisoč zlatih mark — bajna vsota. A če bi bila dvakrat večja, rad bi ga poznal, ki bi se je polakomnil...

»Takega podleža ni rodila no-

OB LETOŠNJEM DNEVU

MLADOSTI IN TITOVEM

71. ROJSTNEM DNEVU

bena jugoslovanska mati,« je dejal Pepek pri sebi.

S to mislijo je pomirjen zaspal.

Izkazalo se je, da ga res ni rodila. Tita nihče ni izdal.

NA »GALEBU«

Maršal Tito se je vračal z obiska v Angliji. Potoval je z ladjo Galeb, ki je ponosno rezala modrozeleno valove.

Bilo je v bližini Trafalgara. Razpenjeni valovi so grmeli, pljuskali ob jekleni bok ladje in se razbijali v pene.

Ze je bilo blizu polnoči, ko je ves nasmejan stopil v strojnico tovariš Tito.

ko se je tov. Tito večje zanimal za podrobnosti, ga je vodja iznenaden pogledal.

»Saj sem vam rekel, da smo od iste stroke,« je dejal Tito.

Morda se je tedaj spomnil muhastega motorja v Velikem Trojstvu, ki mu je samo on znal priti do živega. Ali pa se je spomnil elektrarne v Lepoglavi, v kateri je delal kot jetnik. Ali

se v delovnih oblekah, s Titom v sredi.

»Fotografije bodo gotove te dni,« jim je rekel. »Na vsaki bo podpis vrhovnega komandanta.«

Tovariš Tito se je čez dan po navadi mudil na krmi Galeba. Včasih se je s spremljevalci pojavil tudi na poveljniškem mostu.

Mornarji so dobro vedeli, kje ga bodo najpogosteje srečali. Našli so sto izgovorov in opravil, da so se čim dlje zadržali v njegovi bližini. Častniki so to z razumevanjem dovoljevali.

Tudi tovarišu Titu je bilo po volji, da se je razgovarjal z mladimi ljudmi, ki so komaj stopili v življenje. Izpraševal jih je po njihovih domačijah in družinah. Zanimal se je za vsako podrobnost in zahteval, da mu jih pojasnijo.

Na vožnji med Gibraltarjem in Malto je bilo morje spet nemirno. Ladjo je močno pozibavalo, ljudje so trpeli.

»Kako je, tovariš?« je neki mornar zaslišal znani glas za seboj.

Obrnil se je; pred njim je stal tovariš Tito.

»Dobro,« je odgovoril, kar mu je prišlo na jezik.

»Ej, ni ti dobro, dokler je takšno morje,« je rekel Tito in odšel z lahkotnim korakom.

»Tovariš maršal je na krovu in mi na krovu,« je pozneje pripovedoval mornar. »Kakšen človek je to! Če te pogleda s svojimi očmi, te priklene nase...«

Mornarji Galeba ga niso poslednjič videli. Zopet in zopet so ga srečali. Na vožnjah v Grčijo, Turčijo, Indijo in v Burmo. Maršal Tito jim ni bil več le dober znanec, postal jim je prijatelj.

Bilo je leta 1942. Mesec maj je prišel v deželo. Po zagrebških ulicah se je zibalo deset s senom visoko naloženih voz. Bili so iz Kumrovca. Kmetje so nekam plašno in z nezupanjem gledali ustaše in Nemce, ki so krožili po ulicah. Pepek, Titov mladostni tovariš, ki mu je bilo že petdeset let, bi bil najrajši ostal doma v svoji zagorski vasi. Toda seno je bilo treba prodati, potreboval je denarja.

Kupčija ni šla gladko izpod rok. Bilo je že pozno popoldne, ko so bili slednjič vozovi prazni. Vaščani so lačni in žejni namerili svoje korake proti krčmi, v katero so po navadi zahajali. Morali so si privezati duše, preden zopet krenejo na dolgo pot.

Pred krčmo jim je zastala nooga. Oči so jim obvisle na plakatu, ki je bil nalepljen na vratih. Tiralica, ki je obljubljala visoko nagrado...

»Sto tisoč zlatih mark nagrade dobi, kdor privede komunističnega voditelja Tita živega ali mrtvega.«

Zraven je bila Titova podoba. Pepek je čutil vročino po telesu. Pomel si je oči. Ali prav vidi? Da, to je on. Njegov mladostni tovariš.

Stopili so v krčmo in naročili vina. Nalili so in dvignili kozarce. Pijača jim ni teknila. Molčali so in nekaj mozgali v mislih.

»Franjo,« se je Pepek obrnil na soseda. »Ali si videl?«

»Videl,« je odvrnil sosed. »Kako bi ne videl?«

»Ali ni to naš Jožek Broz?«

»Je. Kaj bi ne bil! Saj ga vsi poznamo. Toda, kaj je to — Tito? Dobro, podoba je prava, to drži, a — Tito?«

Na to vprašanje si niso znali odgovoriti.

Naglo so izpili vino in zapustili Zagreb. Vozovi so prazni ropotali proti Kumrovcu.

Bila je že pozna noč, ko so se vrnili domov, a vas še ni spala. Novica, ki so jo prinesli iz Zagreba, za domačine ni bila več novica. Izvedeli so jo bili že pred njimi. Okoli poldneva so bila priletela sovražnikova letala in spustila na tisoče papirčkov. Kot metulji so frfotali po zraku in počasi legali na tla. In na vsakem papirčku je bila Titova podoba in obljuba nagrade.

Vaščani so govorili o tem. Ni jim bilo do spanja.

Tudi Pepek, četudi je bil utrujen od dolge poti, tisto noč dolgo ni mogel zatisniti očesa.

Spominjal se je Jožeka, zvestega tovariša iz otroških let. Skupaj sta trgala hlače v isti učilnici, skupaj sta pasla ob Sotli, kurila ognje, pekla koruzo in krompir. Skupaj sta šla na romanje in ju je med potjo ujela nevihta. Skupaj sta skušala odvaditi požrešnega mačka, da bi ne moril kuncev. Skupaj sta se

Srečanje dveh državnikov: Tito in etiopski cesar Haile Selasie

»Prišel sem, da vam pomagam, tovariši,« se je pošalil. »Mi smo od iste stroke.«

Njegovo izvežbano uho je ujele, da pri motorjih nekaj ni v redu. Iz enega je bilo slišati top udarec, ki se je ponavljal v enakih presledkih. Sam je prišel, da ugotovi, kje je pogrešek.

Ugotovil je. Strojnični vodja se ni mogel načuditi, odkod ima Tito toliko znanja o ustroju motorjev. Na posamezna vprašanja mu je moral dati strokovne odgovore. A

kateregakoli drugega motorja iz Kraljevice, Zagreba ali Smederevske Palanke, ki ga je srečal, ko je hodil z dela na delo...

Drugi dan se je morje pomirilo. Strojniki so se javili pri poveljniku ladje.

»Radi bi se fotografirali s tovarišem Titom,« so povedali.

Njihovo željo so sporočili maršalu.

»Lahko,« je rekel Tito. »Toda taki, kot so bili sinoči. V pajacih!«

In tako je bilo. Fotografirali so

Svet ob zelenem Nilu

Obiski predsednika ZAR Naserja v naši državi so pogosti. V tem času je predsednik Naser že petkrat pripotoval v Slovenijo, trinajstkrat pa se je srečal s predsednikom Titom.

DEŽELA OB NILU

V desetih letih po egiptovski revoluciji se je v tej lepi deželi ob zelenem Nilu veliko spremenilo. Novi utrip življenja in vsestranski napredek države ob Sueškem prekopu je posledica spremenjenih družbenih razmer, ki so nastale po revoluciji v Kairu. Nova egiptovska oblast, na čelu katere je stal predsednik Naser, je korenito

odpravila družbena zla, ki so se v tej napol kolonialni deželi razvila že do viška. Prvi pogoj za boljše življenje osiromašene vaške revščine brez zemlje, je bila razdelitev zemlje ljudem, ki jo obdelujejo. Egiptovski felahi so dobili zemljo z agrarno reformo, ki jo je vlada razglasila za osnovni temelj svoje politike. Hkrati so skušali ustvariti pogoje za napredek poljedelstva in industrije, ki je v Egiptu skoraj ni bilo. Pogoji za hitrejši industrijski razvoj so bili ustvarjeni šele po letu 1956, ko so nacionalizirali Sueški prekop in ogromne denarne vire, ki so prej odhajali v tujino, zadržali za izgradnjo. Ta hiter in skokovit raz-

voj svoje industrije in tovarn. Najprej je zaustavil napad dveh zahodnih velesil na Egipt in sueška vojna, v kateri sta Francija in Velika Britanija z obsodbo v OZN dobili po hrbtu. V Kairu so na posled lahko začeli mirno graditi svojo državo, zakaj kolonialistična zarota je bila do nog osmešana.

GOSPODARSKI RAZVOJ EGIPTA

Gospodarski razvoj mlade države je bil prisilno zaustavljen z napadom na Sueški prekop. Toda že naslednje leto, leta 1957 so v Kairu naredili prvi načrt gospodarstva (Konec na 6. strani)

Andrej Tomšič:

Uporna kri

Tedaj se je v lastnikovi sobi začulo vpitje in kmalu nato so ga v samih spodnjicah prignali v sobo.

»Kdo je to?« se je oficir zadril nad materjo, ki je šele sedaj uvidela svojo napako. »Bandit, a?«

»Ne, lastnik te hiše je, Pozabila sem vam povedati zanj. Res sem pozabila, nehote«, je prepričevala podoficirja.

Podoficir je nekaj časa motril gospodarja Jožeta, ki je tresoč se stal med naperjenimi puškami, nato pa ostro ukazal, naj ga odpeljejo.

Nemci so se še nekaj časa mudili v hiši in preiskali vsak kot, toda partizanov niso našli. Niso se zavedali, da so partizani pred njimi, da so ženske, ki so ležale na tleh in vlekle odeje do vratu, terenke, ki so jih izdali.

Malo pred svitom so odšli. Kamioni so zabrnili in odpeljali zeleno vojsko iz vasi.

»Sli so«, je olajšano dahnila Sonja, ko je slišala, da brnijo avtomobilski motorji in se vozila pomikajo mimo hiše.

Vsi so se oblekli in oblečeni čakali dneva. Samo Iztok je odšel takoj, ko se je oblekel in poslovil od vseh, češ: »Jaz jih ne bom čakal, da pridejo še enkrat«.

Nemci njegove uniforme niso našli, kljub temu, da je bila na mizi. Zamešana je bila z oblekami deklet.

Že zgodaj zjutraj so terenke odšle. Niso se hotele izpostavljati nevarnosti, da Nemci popravijo svojo napako.

Dan je minil brez posebnih dogodkov. Sonja je še vedno ležala, saj jo je prestano trpljenje skoraj strlo, mati pa je opravljala svoje vsakodnevne opravke. Nemci se niso vrnili.

Sonji se odrezana roka ni hotela zaceliti. Doma ni bilo ne obvez, ne zdravil. Odrezani štrcelj je postajal modrikast in lahko bi prišlo do zastrupljenja. V njeni bližini je smrdelo po gnajočem mesu in smrad je bil vedno hujši.

Nekega dne se je Sonja oblekla, kot da gre za dlje časa od doma.

»Kam greš, Sonja?« jo je vprašala mama.

»Moram k zdravniku. Ne morem več prenašati bolečin. Bojim se, da se mi rana prisadi.«

»Pojdi in pazi se! Izdajalci so povsod,« je privolila.

Sonja se je napotila v Ribnico, ki tedaj še ni bila opasana z bodočo žico. Skozi njo je vozila samo nemška preskrbovalna kolona, od časa do časa pa so vdiralce vanjo tudi bele patrole, ki so potem naglo izginile. Zgodilo se je, da so ponoči pridrevli na avtomobilih, odpeljali zdaj tega zdaj onega ali pa pobili nekaj prebivalcev. Ribnica je bila vse do pomladi 1944 brez gospodarja, vanjo so zahajali Nemci z domobranci, v glavnem pa so gospodovali partizani. Šele spomladi 1944 se je v Ribnici nastanila belogardistična posadka in nekaj desetini nemških vojakov.

Šla je čez Hrovačo, da ne bi hodila po glavni cesti in da bi do zdravnika prišla čimbolj neopažena. Ni vedela, kdo je trenutno gospodar v trgu.

Zdravnik, dr. Janez jo je takoj sprejel. Vedel je za njeno nesrečo, saj je tudi sam zdravil v ribniški bolnišnici, dokler se ni umaknila v Stari log. Pregledal je rano in zaskrbljeno zmajal z glavo.

»Še enkrat bo treba rezati«, ji je dejal. »V bolnišnico boš morala, jaz nimam instrumentov za tako operacijo, niti nimam zdravil.«

»Ali je tako resno?« je zaskrbljeno vprašala.

»Da, zelo resno. Taka rana te lahko stane življenje, če ne preprečimo infekcije. Ta pa se je že začela. Nujno je treba odrezati še inficirani del, sicer se bo zastrupitev razširila na vse telo. Posledica je — smrt.«

»A kam v bolnišnico? V Ljubljano? Ne, tja ne grem, raje imam smrt.«

»Vem, da je težko, toda jaz te lahko samo prevezujem. Drugače ti ne morem pomagati. Če ne boš šla, pridi še, prevezal te bom.«

Zahvalila se mu je in odšla. Sama ni vedela, da je zavila v trg. Premišljevala je o zdravnikovih besedah. Ko je tako premišljala in zamišljena hodila po trgu, ni opazila, da stojijo na cesti nemški avtomobili. Zavedala se je šele, ko je skoro trčila v izdajalca Pentino. Hotela se je obrniti, toda bilo je že prepozno.

»O, glej jo ptičko, se spet srečava, kaj!« je zakričal in se široko nasmejal. Zgrabil jo je za roko in jo porinil proti avtomobilu.

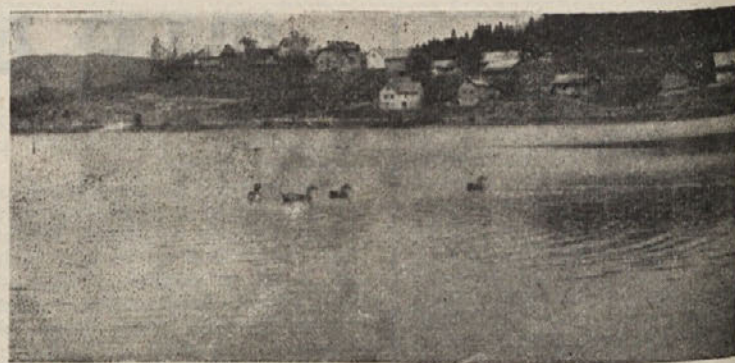
Ni se branila. Ni imelo pomena. Videla je, da je vse končano. Zopet jo bodo topli. Ubogljivo se je povzpela na kamion, kjer so jo med smehom sprejeli domobranci. Zmedeno je stala sredi njih. Dogodki so se prehitro vrstili, da bi jih dojela. Ni se niti zavedla, da se smejejo njej.

Avtomobil je potegnil, da je omahnila. S štrcljem se je udarila v prečko kamiona in od bolečine zajokala. Solze so ji polzele po obrazu in se mešale s prahom, ki je vdiral v kamion.

V Kočevju se je znašla v isti celici, iz katere je pobegnila. Mreža na oknu je bila popravljena. Pa tudi sicer ni mogla misliti na beg, ker je bil pri njej vedno eden od stražarjev.

Popoldne se je kolona vračala v Ljubljano. Zopet so jo naložili na kamion in kolona je krenila. Sedela je med drugimi aretiranci iz Kočevja, prav pri zadnjem delu kamiona. Premišljala je, če je kdo videl njeno aretacijo in če je obvestil mamo. Mama je v skrbeh, ker se tako dolgo ni vrnila.

(Se nadaljuje)

JEZERO V RAKITNICI — Ob deževnih dneh se voda iz Obrha, kjer se napaja kočevsko-ribniški vodovod, razlije po rakitniški dolini. Luknjičasta kraška zemlja ne more zadržati toliko vode; za nekaj dni zalije strugo, mlin in travnike, tuju pa se zdi, da je to stalno jezero. Potem, ko poneha deževje, voda odteče po strugi preko dolnjevaškega polja okrog Jasnice do Ložin, kjer ponikne, pod zemljo pa baje odteka proti Rinži. Ostanajo z blatom zamazani travniki in osameli mlin... in vse je po starem, dokler ne pridero nove vode...

Foto Mohar

Predsezonski pregled živilskih obratov

Pred kratkim so okrajne in občinsko tržne, sanitarne in veterinarske inšpekcije pregledale živilske obrate v občinah Kočevje in Ribnica. To je bil predsezonski informativni pregled, katerega cilj je bil, ugotoviti, kako so ti obrati pripravljeni na sezono. Nekaj ugotovitev:

Klavnica v obeh občinah ne odgovarja. Nujno je zgraditi novo.

Gostilna »ROG« — neurejena kuhinja in nezadovoljiva čistoča v njej. Kljub temu, da gostišče zdaj prenavljajo, ni opravičila za zanemarjanje sanitarnih predpisov.

Kavarna »Zvezda« — v igralni sobi strgana namizna pregrinja. Steklenino in posodo perejo v mrzli vodi. Bojler za toplo vodo so namreč izključili, češ »da je preveč stroškov«. Morda bi se dalo stroške znižati drugje?

Hotel »Pugled« — vzorno urejena klet podjetja, kar je komi-

sija še posebej pohvalila. Tudi drugače stanje zadovoljivo.

Trgovina »Prehrana« — lepo urejena, le v skladišču premalo reda in še nekatere pomanjkljivosti.

V ribniški občini se higiena v gostiščih izboljšuje. Družbena gostišča imajo problem z najemninami in prenavljanjem ker so v privatnih prostorih. Privatni gostinci se zanimajo za urejanje gostišč.

Tekoče tople vode nimajo niti pri eni točilni mizi v gostiščih obeh občin. Mrzla voda namreč ne topi maščob, pa tudi osebje si nabira revmo.

Na področju obrtništv, predvsem pa v krojaški, šiviljski in zidarški stroki, opaža inšpekcija zadnje čase občuten porast sušmarstva. Predvsem zidarji, ki delajo pri podjetju po 8 do 10 ur na dan, potem še sušmarijo, zaradi česar pada njihova storilnost na rednem delovnem mestu. Inšpekcija bo sušmarje sistematično preganjala.

Svet ob zelenem Nilu

(Nadaljevanje s 5. strani)

skega razvoja. Ta načrt je imel glavni poudarek na dveh stvareh: na industrializaciji in na razvoju poljedelstva. Več kruha in nove tovarne, to je bilo osnovno geslo vseh egiptovskih prizadevanj v tem času. Leta 1961 so po prvih uspehih že naredili desetletni načrt.

Izgradnja novih tovarn je zahtevala velika bremena. Opremo za posamezne tovarne so morali kupiti v tujini. V lanskem letu so za opremo novih tovarn porabili skoraj četrtino skupnega narodnega dohodka. V prvih petih letih nameravajo investirati v industrijo čez poldrugo milijardo egiptovskih funtov. Razen ogromnih sredstev za industrijo so namenili veliko denarja tudi poljedelstvu, predvsem za izgradnjo namakalnih naprav.

Egipt, ki je v polpretekli dobi izvažal samo polizdelke in surovine, postopno prihaja na svetovno tržišče tudi že s končnimi izdelki.

ASUANSKI JEZ

Asuanski jez je prav gotovo

največje gradbišče v današnji Afriki. Ta velikanska naprava, ki bo pri uvajanju novega načina služila namakanju velikih površin sedaj neobdelane zemlje in kot vir električne energije, je po svoji razsežnosti in velikosti med največjimi jezovi na svetu. Širina jezja je 980 metrov, dolg pa je več kot tri in pol kilometre. Nil se bo po zgraditvi jezja spremenil v velikansko jezero.

Dela na tem velikanskem jezeru so tako obsežna, da bo jez v celoti dograjen šele proti koncu tega desetletja. Ko bo jez dograjen, bodo lahko namakali okoli pol milijona hektarjev zemljišč, na katerih zrastejo dve do tri žetve. Tako bo Egipt postal glavna žitarica Afrike, celine, ki v preteklosti ni imela nikoli dovolj kruha.

Razen tega so v Združeni arabski republiki v zadnjih letih napredovali tudi na drugih področjih. Izboljšala se je zdravstvena slika prebivalcev, odprli so nove bolnišnice, šole in stanovanja. Ljudje ob zelenem Nilu so že preživeli najhujšo dobo revščine in zaostalosti. Vsako leto je napredek nove države vse večji in bolj vsestranski.

Posestvo Ugar

Posestvo kmetijske zadruge Ribnica Ugar postaja že pojem sodobnega družbenega kmetijskega obrata in se v marsičem, morda celo v vsakem pogledu, loči od posestva, ki ga je zadruga prevzela pred dobrima dvema letoma, februarja 1961. Tedaj je imelo prostora za 76 glav živine in svinjak z nekaj svinjami. Ker pa je KZ menila, da je zaradi slabih prostorov reja svinj nerentabilna, je prostore predelala za rejo mladih telet.

Zadruga je tedaj prevzela tudi 116 hektarov zemlje; z nakupom in arondacijo pa so povečali obseg površin na 230 ha (skupno z obratom v Ortneku; na Ugarju je okrog 200 ha zemljišč).

Svojo dejavnost so preusmerili predvsem v rejo pitane živine. Lansko leto so imeli povprečno 190 pitancev in 46 plemenskih krav.

Potrebna je bila razširitev kapacitet, gradnje novih hlevov, silosov, senikov, nakup nove živine, investicije, skratka, postaviti posestvo na lastne noge, spraviti na zeleno vejo. Zgradili so dva hleva za pitano živino

(360 stojišč). Drugi hlev bo v kratkem gotov. Pred kratkim je bil dograjen tudi senik za 700 ton sena in silos za 900 ton silažne krme.

Po združitvi ribniške in sodraške zadruge se je priključil k posestvu tudi živinorejski obrat v Sodražici z 230 glavami živine in 100 ha zemlje. Vsi trije obrati so ustvarili v letošnjih prvih 4 mesecih 25 milijonov 692 tisoč din, letni plan pa predvideva (za Ugar, Ortnek in Sodražico) 75 milijonov din.

Mlado živino odkupujejo in jo redijo do 400 kilogramov, nato pa jo prodajajo, predvsem v tujino preko Grude — Živinoprometa, delno pa tudi Tovarni mesnih izdelkov Ljubljana.

Posestvo bo letos napravilo na 72 hektarih zemlje agromelioracijo; tako bodo izboljšali nekatere zamočvirjene površine in povečali lastni pridelek.

Ko bosta dograjena oba hleva, bodo lahko redili na posestvu 500 glav živine, skupno s Sodražico pa 730 glav. Ena glavnih težav letos bo, tako pravijo, nakup živine za dopolnitev kapacit-

Kmetijsko posestvo Ugar pri Ribnici

tet, ker zaradi lanske slabe košnje primanjkuje živine.

Živino krmi povprečno pet živinorejcev, ki so plačani od prirastka, pri plemenski živini pa od litra mleka. Dnevni prirastek znaša kilogram, pri nekaterih celo več.

Lep sončen majski dan je bil, ko sem si ogledoval to posestvo ob vzhodu Velike gore, kjer je nekaj let pred vojno zgradil graščak Rudež lepo vilo in se preselil vanjo. Vila ždi v romantičnem gozdičku, iz nekdanjih gospodarskih poslopjij pa se je razvilo družbeno kmetijsko posest-

vo. Ob robu gaja, v bližini ceste, sta zrasla dva velika, moderna hleva, med njima pa zidarji dokončujejo silos. Do kamor seže pogled se širi posestvo, tja do Bukovice in na jug proti Nemški vasi, proti Ribnici, ktere vršički zvonikov se vidijo iznad brega. Včasih pripelje po cesti, v oblakih prahu, traktor, živina v hlevih zamuka, teleta v starem hlevu vznemirjeno dvigajo glave, ko kdo vstopi, na koncu, v posebni pregradi, pa se živinorejec zaljubljen pogovarja z rjavim konjem, ga boža in mu poklada seno... F. G.

Nov hlev in silos na Ugarju bosta v kratkem gotova

Mali nasveti

PAJKI

Pajke preženemo iz stanovanja, če ogle in druga mesta, kjer se radi mudijo, nalahno poškopimo z raztopino modre galice.

VLAŽNE VŽIGALICE

Vlažne vžigalice potegnemo večkrat prek krtače za obleko. Tako se hitro posušijo in se spet dobro prižigajo.

MADEŽI

Madeže belega vina zdrgnemo z zelo razredčenim špiritom ali salmijakom. Pogosto je treba splakniti tkanino z raztopino cinkovega klorida.

ZREZKI

Ocvrti panirani zrezki postanejo trdi, če stoje dlje časa. Če jih za zamudnike denemo za nekaj trenutkov ponovno v vroče olje, bodo kot sveže ocvrti, lepši in okusnejši.

Ivan Car

Odnosi med ljudmi

Opravljanje

Ce je kdo, potem je opravljivec vesel človeka že zato, da sploh eksistira, ker mu že to nudi neizčrpen vir duhovne prehrane. K vsebini opravljanja spada preprosto vse tvoje telo in tvoja duševnost, tvoja zunanost in tvoja notranost, spada vse od obtutve do pokrivala, kar je v zvezi s tvojo telesno težo, tvoja frizura, bosedne in tvoje skrite misli (ki jih opravljivec zna brati), tvoja javno izražena čustva, za katera opravljivec natanko ve.

V vsakdanjem življenju uporabljamo poleg opravljanja pogosto tudi izraz obrekovanje, kar je praktično eno in isto. Stari zakoniki ločijo pa to dvojje le nekoliko ločijo in sicer takole: opravljanje je bolj resnicoljubno, obrekovanje pa bolj lažnjivo, praktično pa je težko postaviti mejo med obojima.

Opravljivec je kakor pravi človekoljub. Samo pomislite, kaj bi opravljivec počel brez ljudi, zato jih ima rad, ene zato, da jih obira, druge pa, da ga poslušajo.

Vsak opravljivec pa ima sam napak čez glavo, ki bi jih rad prekril prav z opravljanjem drugih. Ta se velikokrat boji, da ga ne bi kdo v veljavi prekosil in

tudi zato blati tistega človeka.

Sicer pa so imeli opravljivci in obrekovalci v zgodovini navadno žalostno usodo, ker jih ni človeštvo nikdar tako razumelo kot so želeli. Znameniti pesnik Dante jih je poslal v pekel, slavni pisatelj XVI. stol. Rotterdamski jih je pogнал pred tron božanske norosti, vsi moralisti pa so jih preganjali. Rimljani so jim vžigali celo na čelo neizbrisno znamenje, da jih je vsak spoznal (imeli so jih znatno manj). Toda ali bi ne bilo morda vendarle dobro, da bi vsaj za silo prenehali z vso resnicoljubnostjo, z vsem realizmom in vso fantastiko te naše najbolj priljubljene počestne umetnosti?

ZAVIST IN ZAGRENJENOST

Ne moreš govoriti o iskrenosti in hinavstvu, da ne bi pomislil na njih globlje čustvene in moralne osnove, ki se imenujejo zaupanje in zvestoba, pa zavist in zagrenjenost. Ker pa sta zaupanje in zvestoba dandanašnji v orecejšnji krizi, bom tu spregovoril o zavisti in zagrenjenosti.

Zavist (zavidljivost) je tako krvavo človeško čustvo in nagne, da jo poznamo že od mladih nog, da nas spremlja tja v zreła leta in nas še v starosti ne zapusti. Ta zvesta spremljevalka seve-

da ni v vsaki življenjski dobi enaka, ker nima vselej enakih korenin, ne enake barve, pa tudi ne enakih namenov. Najhujša in najbolj pretkana je seveda zavist zrelih ljudi, ki se sredi vsob življenjskih zagonov med seboj bijejo v imenu osebnega pomanjkanja v najširšem in tudi v prenesenem pomenu besede. To je zavist, ki nas ponižuje in ki se je sramujemo brž ko nam jo kdo pokaže, to je zavist življenjskega prerivanja, zavist, ki si je sami nikdar ne priznamo, ker nagonsko čutimo, da je podla, nizka. Zavist je tako blizu zlobe, da si ji tudi zavoljo tega ne upamo pogledati v obraz, ker bi morali s tem pogledati v oči lastni hudobi. Zavist nas z neznansko ognjevitostjo priklepa na človeka in stvari, ki so mu na poti. Tako se dogaja, da smo od podob in ljudi, ki jih v tej svoji strasti spremenimo, vsi omamljeni, da nase docela pozabimo in se nam naenkrat zazdi, da so drugi tisti, ki zaslužijo ves naš gnev. Tako se nenadoma znajdemo sredi vsega tega, kar komu zavidamo in naša zavist se nam zdi najbolj naravno čustvo na svetu, ki nam ga narekuje naša pravičnost. Zato je po vsem spodobno in pravično, če se po tem lotimo človeka z vsemi sredstvi in načini in če se kot pravičniki s pokoci glavo in od poštenja ganljivim glasom začnemo tolči zase, ki se zamenjujemo oz. istovetimo s pravico! Vsekakor čudna logika človeškega srca! Marsikdaj pa ne

gre za samoprevaro, pač pa za zavestno pretvarjanje, zavestno zanižanje lastnih slabosti in napak. Saj to je stara pesem: nihče noče veljati za slabega in če drugače ne gre, je treba pač sebi in drugemu lagati, pa naj bomo pri tem še tako klavrnini in primitivni!

Ali sploh kaj priznamo ljudem, na katere nas veže zavist? Kaj sploh vidimo na njih razen tega, kar nas potrjuje v tem, da so nemogoči, slabi. Se tisto, kar nas vodi v zavist in kar ima vrednost, se nam zazdi brez vrednosti. Smo pač podobni lisici, ki ne more do grozdja, pa ga bolj ali manj proglasi za kislega. Zato je kaj stvarna tale modrost: nikar ne poskušajmo zadovoljiti zavistnežev! Predmet zavisti je lahko vse, česar zavistnež nima. Najpogosteje si ljudje zavidajo na primer imetje, poklic, umske kvalitete, torej sposobnosti, ime, ki si ga je kdo ustvaril, pa tudi nekatere značajne poteze, kreposti, zlasti na primer trdno in vztrajno voljo, zavidajo seveda tudi telesne prednosti, recimo lepoto. Zgoditi se celo, da včasih kdo zavidava, da ni sam oni drugi človek. To je gotovo najvišja oblika zavisti, ki kaj lahko sproži vrsto hudih kompleksov v odnosu do tega drugega človeka.

Pri zavistnežu gre torej vselej za vprašanje, kdo kaj ima in kdo česa nima. To pomeni, da zavistnež vedno primerja sebe in svoje vrednote z drugim človekom in njegovimi vrednotami oziroma lastnostmi. (Nadaljevanje)

BRANKO ČOPIČ:

Oslovska leta

XIII.

Drugi dan po kosilu me je Baja prijel pod roko in me potegnil v kot obednice.

— Čuj, rad bi s tabo nekaj govoril, a glej, da nikomur o tem ne zineš, ker boš sicer mrtev.

Videl sem, kako je skrbno potipal svoj znameniti kviht v žepu, resno sem se prestrašil in mu obljubil.

— Niti pisnil ne bom, prisežem. Naj pri priči dobim deset cvetov, če komu kaj povem.

To je Baju zadostovalo. Peljal me je na dvorišče, zavil za svinjak in začel:

— Čuješ, ti najbolje sestavljaš naloge iz srbohrvaščine, pa, hm... ali bi znal napisati pismo, ki ga, recimo, piše fant dekletu, ki ga ljubi!

— Hm, kaj vem, — sem zategnil. — In kaj ti piše?

— Uh, kaj! Ti moraš to vedeti. Predstavljaš si, na primer, da si ti tisti, njej pa je ime, recimo, Mara.

— Mara je Smrdonjevo dekle, tega imena ne maram! — sem se uprl.

— Prav, jaz tudi ne, potem pa naj bo, no... naj bo, recimo, kar kakšna Zora.

— E, Zora mi je všeč, — se navdušim.

— Katera Zora?! — zagrmí Baja in seže po kvihtu.

— Prav nobena, bratec. Všeč mi je ime Zora.

— Takoj povej, da ne umreš po neumnem... Pisal boš torej neki Zori od nekoga, ki jo ljubi.

— Kako pa je njemu ime?

— Kako! Saj sem ti že rekel, misli si, da si ti tisti.

— Ehe, kaj pa mi boš dal za to? — sem začel barantati. — Ne da se mi zastoj pisati in biti zaljubljen.

— Dobro, dobil boš lep kos slanine, če pa ne boš dobro napisal, te pa čaka tole, — in Baja potegne iz žepa svoj ubijalski železni kviht.

Najin razgovor je tekel tiho, skoro šepetaje, pod okriljem velikega svinjaka, ki je tako postal prva molčeca priča naših dijaških ljubezenskih doživetij.

Po razgovoru me je Baja odpeljal na podstrešje in tam sva k malemu okroglemu okencu pristavila staro mizo in zaboj, na katerega sem sedel in se pripravil k pisanju.

— Tule imaš matematični zvezek in vanj napiši pismo, tisti pravi zaljubljenec pa ga bo prepisal na čisto, — je rekel Baja in položil na mizo predme plavi zvezek in svinčnik.

— Toda prej ko začneš, si malo oglej tile dve stvarici.

In položi na en konec mize precejšen kos slanine, prepreden z mesom, na drugi konec pa svoj znameniti kviht in s pridruženim glasom zapreti:

— Pogledj, če boš dobro napisal, te čaka tale kraljevska slanina, če slabo, se ti tale kviht pri-raste na hrbet.

Tako se je moja prva nešolska pismena naloga rodila med mastno nagrado in železno grožnjo. Ubogí Branko, s teboj je pri kraju!

Primaknil sem torej beležnico bliže k sebi, prijel svinčnik in pogledal Baja.

— Povej, kako naj tisti prične pismo?

— Ih, kako! — je vzkrikel. — Rekel sem ti že: misli si, da zelo zelo ljubiš to Zoro.

Podprl sem glavo, se zastrmel v odrti zvezek in kot nalašč zagledal pri vrhu strani droben zapisek, nakracan z Bajevim rokopisom:

— Reditelj Smrdonja je dvonogi konj!!!

Trudil sem se, da ne bi mislil na ta prekleti stavek, celo oči sem zatisnil, toda vse je bilo zaman: pred menoj je neoprestano lebdele podobna dvonogega konja v Smrdonjevem jesenskem plašču.

— Kaj je, zakaj ne začneš? — se oglasi Baja nestrpno. — Na kaj misliš?

— Na dvonozega konja, — bleknem.

Baja je stegnil roko proti tisti strani mize, kjer je ležal kviht in zabrundal:

— Izbriši si konja iz glave, ker zdaj zdaj boš...

— Prav, prav, takoj bom! Beži, da bi te vrag... —

Polovica okrasnih zavojev je manjkala in iztakniti jih ni bilo moč. Po tem je Viktorija Mihajloviča minilo veselje do dela.

V hiši št. 5 pa, na stečaj odprti, so se dogajale strašne stvari. S podstrešja so kradli mokro perilo, nekoč so odnesli celo samovar, ki je vrel na dvorišču. Viktor Mihajlovič se je celo sam udeležil lova na tatu, ta pa, dasiravno je nesel pred seboj v iztegnjenih rokav samovar, ki mu je iz pločevinaste cevi uhajal plamen, je bežal zelo hitro in, obračajoč se, obkladal pred vsemi dirjajočega Viktorja Mihajloviča z nečednimi psokami. Toda bolj kot vsi jo je izkupil hišnik hiše št. 5. Bil je ob vsakonočni zaslužek: vrat ni bilo, ni jih bilo treba odpirati in zakasneli prebivalci niso imeli za kaj dajati cvenka. Sprva je hišnik prihajal proizvedovat, ali bodo vrata kmalu skupaj, potem ga je rotill pri vseh bogovih, končno pa je začel nedoločno groziti. Stanovanjska skupnost je pošiljala Viktorju Mihajloviču pismene opomine. Zadeva je dišala po tožbi. Položaj je bil vse bolj in bolj napet.

Stoječ pri vodnjaku sta vedeževalka in zanesenjaški ključavničar klepetala dalje.

»Spricho tega, da niso vložili impregniranih pragov,« je kričal Viktor, da je odmevalo po vsem dvorišču, »to ne bo tramvaj, ampak ena sama polomija.«

ILF IN PETROV

Dvanajst stolov

20

»Kdaj bo vsega tega konec?« ga je podprla Jelena Stanislavovna. »Živimo kot divjaki.«

»Konca ne bo... Da! Veste koga sem danes videl? Vorobjaninova.«

Jelena Stanislavovna se je naslonila na vodnjak in presenečena še kar naprej držala v roki polno vedro vode.

»Grem na občino podaljšat najemniško pogodbo. Stopam po hodniku. Na lepem stopita k meni dva možaka. Gledam, eden mi je nekam znan. V obraz kot Vorobjaninov. Pa pravita: »Povejte, kateri urad je bil prej v tej stavbi!« Povem, da ženska gimnazija, potem pa stanovanjski odsek. »Pa kaj boste?« vprašam. Onadva pa »hvala« in sta šla. Tedaj sem čisto natanko videl, da je eden sam Vorobjaninov, le da brez brkov. Odkod se je vzel? Oni drugi, ki je bil z njim, je bil pravi lepoteč. Gotovo bivši oficir. Tedaj sem pomislil...

Ta hip je Viktor Mihajlovič ugledal nekaj neprijetnega. Sredi besede je zgrabil posodo in se brž skril za smetiščno jamo. Na dvorišče je počasi prišel hišnik stanovanjske stavbe št. 5, se ustavil poleg vodnjaka in jel ogledovati dvoriščne svabe. Ko ni nikjer zagledal Viktorja Mihajloviča, se je užalostil.

»A te mrhe ključavničarske spet ni?« je vprašal Jeleno Stanislavovno.

»A, kaj jaz vem!« je bil vedeževalkin odgovor. »Nič ne vem.«

In nenavadno vznemirjena je hitro odšla domov, da je voda kar pljuskala iz vedra.

Hišnik je pogladil cementno klado vodnjaka in odšel proti delavnici. Takoj pod tablo »Dohod v ključavničarsko delavnico« se je ščeperila druga: »Ključavničarska delavnica in popravilnica gorilnikov.« Pod njo je visela težka ključavnica. Hišnik je brcnil ključavnico in sovražno revsknil:

»Hu, sodrga!«

Hišnik se je še tri minute pomudil ob delavnici, prekipevajoč od strupenih čustev, potem pa truščema odtrgal tablo, jo donesl na sredo dvorišča k vodnjaku in, z obema nogama stoječ na njej, pričel razgrajati:

»Pri nas, v hiši številka sedem, žive lopovi!« se je drl. »Ničvredna drhal! Capinska zalega! Pa ti je še nekaj izobrazen!... Piši me v r... pa taka izobrazba. Prekleta sodrga!«

Ta čas je »capinska zalega s srednjo izobrazbo« sedela za smetiščno jamo na posodi za bencin in se žalostila.

Okna so se s treskom odpirala in skozi nje so pogledovali veseli prebivalci. Z ulice so prihajali na dvorišče radovedneži. Ob pogledu nanje se je hišnik še bolj razvnel.

»Ključavničar, mehanik!« se je trgal hišnik. »Pasji sin!«

Med orokavičene izraze je hišnik bogato sejal kosmate psovke, ki jim je dajal prednost. Šibki nežni spol, ki se je v rojih nabral na oknih, se je močno hudoval na hišnika, od oken pa ni šel.

»Gobec mu razbijem!« je besnel hišnik. »Izobrazen!«

Ko je bil škandal na višku, se je prikazal miličnik in molče odvedel razgrajaca na miličniško postajo. Pomagali so mu fantje iz Brzozavoja.

Hišnik je ubogljivo objel miličnika okrog vratu in zajokal.

Nevarnost je bila mimo.

Tedaj je izza smetiščne jame skočil izmučen Viktor Mihajlovič. Med poslušalci je završalo.

»Teslo!« je zavpil za sprevodom.

»Teslo! Ti bom že dal! Govedo!«

Grenko jokajoči hišnik nič tega ni slišal. Na rokah so ga nesli na postajo.

S seboj so kot stvarno dokazilo vzeli tablo »Ključavničarska delavnica in popravilnica gorilnikov.«

Viktor Mihajlovič je dolgo bentil.

»Pasji sinovi!« je rohnel, obračajoč se h gledalcem. »Greiben jim je zrastel. Sodrga!«

»Dovolj bo, Viktor Mihajlovič!« je zaklicala z okna Jelena Stanislavovna. »Pridite malo k meni.«

Postavila je predenj skodelico kompota in, hodeč po sobi, jela spraševati.

»Pravim vam, da je on tisti brez brkov, prav on,« je vpil Viktor, »no, saj ga vendar dobro poznam. Vorobjaninov, pribito!«

»Tiše, gospod! Čemu je prišel, kaj mislite?«

Na črnem obrazu Viktorja Mihajloviča se je zarisal piker nasmešek.

»No, kaj pa vi mislite?«

Posmejal se je še z večjo pikrostjo. »Vsekakor ne, da bi podpisal z boljše-viki kak dogovor.«

»Ali mislite, da se izpostavlja nevarnosti?«

Zalose pikrosti, ki jih je Viktor Mihajlovič nabral v desetih letih družbenih prekrucij, so bile neizčrpne. Na obrazu mu je zaigrala vrsta nasmeškov in dvomov.

»Kdo se v Sovjetski zvezi ne izpostavlja nevarnosti? Tembolj človek v takem položaju, kot je Vorobjaninov. Brkov, Jelena Stanislavovna, si človek ne obrije kar tako!«

»Je poslan iz tujine?« je poizvedovala Jelena Stanislavovna, skoraj brez sapa.

»Vsekakor,« je ugotovil genialni ključavničar.

»S kakšnim namenom se mudi tu?«

»Ne bodite otročji!«

»Vseeno! Moram ga videti!«

»Ali veste, kaj tvegate?«

»Ah, vseeno! Po desetih letih ločitve si ne morem kaj, da ga ne bi videla!«

Res se ji je zardelo, da ju je usoda ločila v trenutku, ko sta se ljubila.

»Rotim vas, poiščite ga! Zvedite, kje je! Vas je povsod dovolj. Ne bo vam težko Povejte mu, da ga hočem videti. Slišite?«

Reviji mladinskega petja ob rob

V nedeljo, 19. maja je bila v Kočevju vsakoletna občinska revija mladinskega petja. Nastopali so mladinski in pionirski pevski zbori osnovnih šol Stara cerkev, Kočevska Reka, Fara, Jože Šeško in Mirko Bračič iz Kočevja in mladinski zbor gimnazije, skupno 310 pevcev. Zunanji zbori so razmeroma številčno šibki, saj so dali skupno le nekaj nad 100 pevcev.

Izvajanja in kvalitete bi se tu ne dotikal, pač pa bi nakazal nekaj vprašanj. Prvič nas čudi majhno število šol, ki sploh sodelujejo. Povabljeni so bile vse šole v občini, prejele so tudi od Okrajnega odbora Sveta Svobode in prosvetnih društev Ljubljana vprašalne pole o zboru in delu z njim, pa več kot polovica šol tega sklepano, da se na teh šolah sploh ne poje, da nimajo zborov, čeprav se to v učnem načrtu jasno in odločno zahteva? Ali so bila prizadevanja za dvig pouka glasbe na naših osnovnih šolah v zadnjih letih po vseh mogočih linijah zmanj?

Dalje slišimo in čutimo na vsakem koraku, da se pedagogi branijo učiti glasbeni pouk in še veliko bolj voditi pevski zbor. Jasno je, da je treba imeti za to veliko znanja in še več veselja in potrpljenja! Toda ali se smemo zadovoljevati z ugotovitvijo, da strokovnjakov za to delo pač ni, da ni denarja za notni material, za instrumente, za strokovno izpopolnjevanje itd.? Kam bo to pripeljalo, če se lahko vsak učitelj izgovori, da »nima posluha«, da nima časa in tako ostane vsa šola brez pravega pevskega pouka in kar je najlažje, brez pev-

skega zbora? V času, ko drugod zavzema glasbeni pouk vedno vidnejše mesto, medtem ko že uvajajo celo obvezni instrumentalni pouk v osnovni šoli, pri nas pada število zborov, ker pač pada število tistih, ki bi naj te zборе vodili. Res, za to delo moraš biti idealist, pozabiti moraš na kakršno koli materialno korist, pripravljen moraš biti na poraze, neskončne nevednosti, uspeh bo pa majhen ali pa ga kdaj pa kdaj ne bo, vidnega vsaj ne.

Svet Svobode in prosv. društev občine Kočevje je že v začetku šolskega leta naslovil na Svet za šolstvo ObLO Kočevje dopis, v katerem nakazuje stanje glasbenega pouka na naših šolah, na velike pomanjkljivosti, na potrebo po intenzivnejšem delu vseh pedagogov na tem področju, o potrebi dodelitve večjih finančnih sredstev za vsaj najbolj skromno opremo šol v tem pogledu, a do danes ni znano, da bi Svet o tem kaj razpravljal ali celo kaj ukrenil. Svet Svobode nima kompetenc, da bi usmerjal in nadzoroval delo šol, toda pravico in dolžnost ima, da opozarja na pojave, ki se odražajo in vplivajo tudi na celotno kulturno življenje komune. In če bomo zamenarili estetsko vzgojo mladine, če ne bomo imeli časa za to, da ji ostrimo okus, če ne bo denarja, da ji omogočimo vsaj najosnovnejša učila za ta predmet, bomo to kmalu čutili v splošnem življenju, še posebej pa pri kulturnem udejstvovanju mladine. Naša sedanja lagodnost in nepozornost na to plat vzgoje se nam bo kruto maščevala, a takrat bo prepozno. Mlad človek z vso upravičenostjo pričakuje, čeprav

tega glasno ne izraža, da mu na vsak način omogočimo tudi estetsko vzgojo, da mu nudimo na vsakem koraku tudi kulturne, umetniške vrednote! Ne čudimo se polnim dvoranam ob najbolj nekvalitetnih nastopih vseh mogočih ansamblov, ki nastopajo na črno brez vsake umetniške upravičenosti in žive tako rekoč od nevzgojenosti mladih ljudi in njihovega slabega, skvarjenega okusa!

Dalje se vprašujemo, zakaj tako maloštevilni zbori tudi pri razmeroma močnih šolah? Ali mogoče ni več pevcev? Ali ne zahteva učni načrt, da naj poje oz. sodeluje v pevskem zboru čim več učencev, tako da bi morala imeti šola tudi po več zborov! Ali bi ne bilo smešno, če bi telovadilo na šoli, ki ima mogoče 200 učencev, le 50 učencev, vsi drugi bi pa ne bili »sposobni« ali bi ne bilo »časa« in denarja zanje? Res, da peti ne more čisto vsak, prepričan pa sem, da je po šolah veliko veliko večje število dobrih pevcev. A kako jih pritegniti k temu tako malo obetajočemu delu, ki zahteva toliko žrtev, a nudi malo nagrade ali slave?!

Najbolj pa je zanimiv obisk te revije: kakih 40 ljudi je prišlo poslušat mlade pevce. Prav čud-

no je, da niti staršev ne zanima, kaj delajo njihovi otroci, kako se bodo postavili s petjem na odru, kako bo zazvenela njihova mlada pesem! Isto velja za večino učiteljstva. Pomnimo, da otroci dobro opazujejo in si take stvari dobro zapomnijo! Ne čudimo se, da izgube izvajalci še zadnji kanec volje, ko videvajo pred seboj prazno dvorano. Tistega vzdušja, ki bi dajalo redkim kulturnim delavcem elana in veselja, v Kočevju pač ni. Mislim, da pri nas v kulturni politiki ni nekaj v redu. Marsikaj bi se bilo treba pogovoriti, marsikaj spremeniti ali odpraviti, a nikogar ni, ki bi se lotil teh vprašanj. Se vam zdi, da je že dovolj, če sodi Kočevje med najbolj motorizirana slovenska mesta? Nas bo to rešilo duševne revščine in primitivizma in nam nadomestilo bogato kulturno življenje, po kakršnem streme druga, še mnogo manjša in »revnejša« slovenska in jugoslovanska mesta?

Te in podobne misli se mi vsiljujejo ob letošnji reviji mladinskega petja, ki je bila sicer lepa in dala marljivim pevcem in njihovim učiteljem vsaj majhno priznanje, pomeni pa v primeri s prejšnjimi leti le korak — nazaj.

Miloš Humek

V klubu SZDL je vedno zabavno

V šestih mesecih, odkar obstoji klub SZDL Kočevje, je ta pokazal že lepe uspehe. Ves čas je v klubu program, ki obsega organizirano gledanje televizije s komentarjem, vsak petek je filmsko gledališče, ob torkih pa so izjemoma predavanja o likovni in glasbeni umetnosti, literarni večeri in potopisna predavanja. Ta teden uvajamo nove oblike zabavne vzgoje za najmlajše in pionirje: ure

pravljic in pripovedk ter redne mesečne lutkovne predstave. Prav o tem zadnjem naj povemo nekaj besed.

Za veliko pridobitev pri popostrenju delovnega programa v klubu smatramo sodelovanje z lutkovno sekcijo DPD Svoboda. Vodja sekcije, naš priznani lutkar Matija Glad, je na našo prošnjo, naj bi lutkovni oder tu in tam obiskal tudi naš klub in razveselil naše nadvse zveste mlade obiskovalce, takoj pristal in tudi obdržal besedo. V četrtek, 16. maja, so v klubu postavili prikupen lutkovni oder in ob 18. uri uprizorili lutkovno igro Simončič-Pengov: »Medveda lovimo«. Malce tesna dvoranica kluba skoraj ni mogla sprejeti vseh mladih gledalcev, ki so nadvse doživeto sledili igri in tudi sami z izredno prizadetostjo sodelovali.

Vodji lutkovnega odra Matiji Gladu so v klubu za njegovo polno razumevanje, pomagati, kjer se le da, zelo hvaležni. Ker je tovariš Matija zlasti s to zadnjo igro žel dosti uspeha in priznanja, saj je predstava v klubu bila že dvanaajsta, smo ga zaprosili za kratek razgovor o lutkovnem odru in igranju, o njegovem osebnem prizadevanju za izpopolnitev te prikupne zvrsti umetniškega ustvarjanja ter o mnogočem drugem, saj je tudi pri lutkovni sekciji Svobode problemov nič koliko. Malce nerad se je vdal in v eni prihodnjih številčk našega lista bomo o tem razgovoru zapisali malo obširneje.

Fr. C.

Filmi, ki jih bomo gledali

SLADKO ŽIVLJENJE

Ne samo po svetu, tudi pri nas so časopisi svoj čas obširno poročali o usodi, ki je doletela film režiserja Fellinija »Sladko življenje«. Eni so film navdušeno sprejeli kot

več je hkrati opazovalec in soigralec, ki hkrati občuduje svoja dejanja in jih komentira. Novinarja igra znani italijanski filmski igralec Marcello Mastroianni, nastopajo še Anita Ekberg, Lex Backer

Marcello Mastroianni in Anita Ekberg v Fellinijevem »Sladkem življenju«

pogumno besedo o izživljanju rimske buržoazije, drugi so ga spet strupeno grajali. Novinar Marcello Rubini spremlja sedem dni in noči »sladko rimsko življenje« in poleg številnih ljudi sreča tudi take, ki ga podrobneje zanimajo in zamikajo. Marcello ni strog sodnik, ki sicer kot novinar opazuje, a tudi obsoja, tem-

(Bivši Tarzan), Anouk Aimée in še več bolj ali manj znanih igralcev. Italijanski film »Sladko življenje« je pripoved o življenju zaključene rimske visoke družbe, v kateri je polno misticizma, objestnosti, krutosti, puhoglave praznine, pohlepa po bežnih užitkih. Film bo na sporedu v kinu Loški potok 26. maja.

- Otroci na krivih poteh -

VSAK TEDEN VSAJ EN PREKRŠEK MLADOLETNIKOV — OČE V NEMČIJO NA DELO - HČERKA NA KRIVA POTA — VLKOM V STAVBO STRELSKE DRUŽINE — ZAKAJ SO NAŠLE USLUŽBENKE »METKE« VSAK VEČER ODPRTO OKNO? »SPOSOJANJE« KOLES IN MOPEDOV — POSEBEN PROBLEM KOČEVJA »CIFANJE« ZA DENAR

MLADA POTEPUŠKA

Recimo ji Tanja, čeprav je temu devetletnemu dekletu ime sicer drugače. Njen oče, ki je od Tanjine matere ločen in drugič poročen, je že od lani na delu v Nemčiji. Tanjina prava mati je zaradi pomanjkljive morale na zelo slabem glasu, zato je bila Tanja nazadnje še dodeljena očetu in novi krušni materi. Dokler je bil oče doma, je bilo s Tanjo v glavnem vse v redu. Čeprav so imeli domači nekaj problemov z njo, le ni bilo tako hudo, da bi se moral s Tanjo ukvarjati skrbstveni organ občinskega ljudskega odbora. Ko pa je odšel lani oče na delo v Nemčijo, se je vse spremenilo. Krušna mati je za Tanjo sicer v redu skrbela, predvsem za hrano in obleko, ker pa je zaposlena in dela tudi v izmenah, tako da pride včasih šele ob 10. uri zvečer domov, se otroku le ni mogla dovolj posvetiti in tako Tanja ni imela pravega toplega doma.

Zaradi takih razmer se je Tanja začela kmalu potepati. Spala je po hlevih, kozolcih, v drvarnicah in drugod. Hodila je zamazana, dokler je ni krušna mati našla in spet uredila. Tudi v šoli je izostajala. Potem pa je začela še krasti (z ukradenim denarjem je kupila krušni materi in učiteljici darilo). Ko so odkrili krajo, se je Tanja za nekaj dni poboljšala, potem pa je ušla k stari materi, kronični alkoholičarki, ki je s pomočjo prave matere ni hotela vrniti krušni materi. V šoli je Tanja takrat izostala kar 18 dni. Tanjino potepanje in izostajanje iz šole se je še nadaljevalo in ne kaže drugega, kot da poskrbi za njeno nadaljnjo vzgojo skupnost, ki jo namerava poslati v prehodni mladinski dom v Ljubljani.

Ob tem primeru se vprašamo, če je res važnejše, da oče za nekaj več zaslužka tvega, da bo hči zašla na slaba pota in če se morda ne bi dalo urediti tako, da bi bila mati, ki sama skrbi za otroka, zaposlena stalno le v eni izmenici, namreč takrat, ko je otrok v šoli oziroma vrtcu? To bi bilo verjetno za komunno ceneje. (Letošnji proračun kočevske občine predvideva 5 milijonov izdatkov za oskrbnino mladoletnikov v domovih.)

15-LETNI VLKOMILEC

Pred kratkim je vlomil 15-letni fant v poslopje strelske družine Kočevje. Menda je nameraval priti do pušk in streliva, da bi zaradi neuslišane ljubezni ustrelil izvoljenko, še nekatere ljudi in sebe. Našel je samo nekaj streliva, ker strelska družina hrani orožje drugje, zato tudi zamislil ni mogel izvršiti. Po vlovu se je skrival v gozdu. Lakota ga je prisilila, da je tudi kradel — iz nekega hleva KGP je ukradel tele, ga ubil s sekuro in dele skril v gozdu.

To sta le dva primera, zakaj zaide mladina na slaba pota. Za ostale stranpoti otrok so krive predvsem razmere v družini, nezanimanje do otrok, slaba vzgoja doma in slabi zgledi nekaterih, že precej izprijenih otrok. Ome-

nili smo že, da napravijo mladoletniki najmanj vsak teden vsaj po en prekršek, ki je nekje za beležen. Razen tega napravijo še nekaj manjših, ki jih sploh nihče ne sporoči odgovornim organom. Prekrške dela v glavnem ista (majhna) skupina mladoletnikov, ki pa včasih pritegne v svoj krog še kakšnega novega člana. Se nekaj prestopkov mladoletnikov:

NEPOJASNJEN VLKOM

V noči med 19. in 20. aprilom letos je bilo vlomljeno v obrat Inštalacija v Kočevju. Nekdo se je splazil skozi 34 x 17 cm široko odprtino in odnesel ročno blagajno s približno 26.000 dinarji.

KDO JE ODPIRAL OKNO?

V otroški mlečni restavraciji »Metka«, je bilo v začetku lanskega leta več dni zapored neko okno odprto, čeprav so ga uslužbenke stalno zapirale. K sreči so okno zaprle tudi vedno, predno so odšle zvečer domov. Ker pa je nekdo le kar naprej okno odpiral, je postalo uslužbenkam sumljivo, posebno še, ker se je neka skupinica otrok vsak dan igrala pred »Metko«. Potem so uslužbenke neki večer pripravile zasedo. Zvečer so pustile okno odprto, pogasile luči, nekaj jih je odšlo domov, dve pa sta se skrili za steber v temni sobi. Nista čakali 15 minut, ko se je že zbralo zunaj nekaj otrok in nekateri so začeli lesti skozi odprto okno. Uslužbenki sta mlade tatiče presenetili prav, ko je držal eden steklenico malinovca v roki, drugi pa je odpiral predal z denarjem.

DVA VLKOMI ZAPORED

V ŠIVILJSKO DELAVNICO

Januarja letos so mladi nedipirani vlomili kar dvakrat zapored v kočevsko šiviljsko delavnico. Odnesli so le 15 din, ker več denarja ni bilo, in žig (baje, »da si bodo ponarejali kino vstopnice«).

SKOZI OKNO PO DENAR

Pred kratkim se je v neko stanovanje splazila skupinica otrok — najmlajši med njimi še ni hodil v šolo — in iskala denar. K sreči družina, ki je tam stanovala, v sobi ni imela več kot nekaj deset din, ki pa so seveda ob tem obisku izginili. Družina te malenkostne kraje (ki je bila malenkostna le zato, ker v stanovanju ni bilo več denarja) sploh ni nikamor prijavila.

Nekaj mesecev prej je isto hišo obiskala mlada tatnica in odnesla 5000 din in še nekatere stvari. Žalostno pri tem je, da so mlado tatnico odkrili (slučajno sami okradeni) šele po več dneh, medtem pa so sumili, da jih je okradel povsem nedolžen sostanovalec, kar je seveda tudi vplivalo na odnose med obema strankama. Še bolj žalostno pa je, da mati svojo hčer tatnico tudi zagovarja češ, »kaj koga briga, če moja hči okrade celo Kočevje!«

KOLO V RINŽI

Pred kratkim si je neki mladoletnik »sposodil« kolo in ga po

uporabi vrgel v Rinžo. Tatvine koles in mopedov oziroma »sposojanja« so sploh zelo pogoste, vendar jih v večini primerov dobe lastniki kmalu vrnjene (seveda s pomočjo miličnikov).

IGRANJE ZA DENAR

Med mladoletniki se je zelo razpaslo tudi igranje za denar. Predvsem radi »fucajo« oziroma »cifajo« in kvartajo. To igranje za denar se je razpaslo že tako, da nekateri priigravo oziroma izgube za otroka kar velike zneske (neki znan primer pove, da je nekdo tako v kratkem času zaslužil 600 din). Zaradi igranja za denar otroci tudi »špricajo« šolo.

Se bi lahko našteval primere kraj in drugih prestopkov mladoletnikov, toda pustimo besedo učenki, ki nam je poslala naslednji prispevek:

ZAPUŠČENI DEČEK

Imel je 11 ali 12 let in velike plahe oči. Bil je prepuščen ulici in verjetno ni zanj nihče posebno skrbel. Morda tudi mame nima ali pa ima tako, ki se zanj ne zanima in ga prepušča ulici in samemu sebi ter družbi dečkov, katerih mame so podobne njegovi.

Poleti je hodil bos. Imel je dolge kuštrave lase in nosil zamazano mornarsko srajco ter kratke hlače. Pozimi pa je nosil težke čevlje, ki so mu bili za 3 do 4 številke preveliki. Dolge deffina-ste rjave hlače in vetrni jopič, ki je bil že raztrgan.

Tistega dne je bilo zelo hladno. Bilo je pred meseci, neko mrzlo zimsko nedeljo, ko sem šla, kot ponavadi, v kino. Pred kinom je bilo precej ljudi (igrala je neka kavbojka) in vstopnice je bilo težko dobiti. K meni je prišel ta deček in se mi ponudil, da mi bo priskrbel vstopnico. Nejevoljna zaradi dolge vrste in mraza sem mu dala denar in mu povedala, za kje mi naj jo kupi. Z denarjem je izginil v množici. Minilo je že pol ure, fanta pa ni bilo od nikoder. Ljudje so se že prerivali v dvorano. Bila sem nejevoljna, ker fanta ni bilo od nikoder — z denarjem je namreč izginil, jaz pa sem odšla domov brez vstopnice in denarja...

Dnevi so minevali in na dogodek sem že skoro čisto pozabila. Tisti deček je ostal za mene čisto navaden — mali tat. Po nekaj dneh pa sem se prav v soboto vračala vesela iz šole. Morda sem bila dobre volje zaradi sonca ali pa zaradi bližnje nedelje. Tista sobota je bila zame res lep dan. Nenadom je pritekel k meni tisti deček in mi dal nekaj, kar je bilo zavito v papir in stekel. Preveč sem bila presenečena, da bi ga kaj vprašala, predno je izginil. Še prej pa me je pogledal z velikimi plahimi očmi in zdelo se mi je, kot da so govorile: »Prosim te, oprostite...« Odvila sem papir. V njem je bil denar. Prav tistih 100 din, ki sem mu jih izročila tisto nedeljo. Denar sem spoznala po malo raztrganem zgornjem vogalu. Na hrbtni strani papirja je napisal: »Nikoli več ne bom storil kaj podobnega. Oprostite mi...« Prepričana sem, da je napisal resnico in da bo obljubo držal.

Naslednji dan je bila nedelja.

»Oh, revica, kako si lačna! Ti nihče ničesar ne da?«

Spet sem ga videla pred kinom. Vprašala sem ga, če mi bo kupil karto. Zmedel se je. Potem se je znašel in vzel denar. Nisem dolgo čakala, ko je prišel k meni in mi dal vstopnico. Hotel sem mu dati 20 din, kolikor mi je ostalo, a je že izginil. Nasmehnila sem se sama pri sebi: »Ubogi otrok, morda pa bo le postal dober!« Morda res ne bo nikoli več storil kaj podobnega, kot je napravil meni. Morda pa ga bo cesta, ki ima svoje življenje, zopet potegnila v svojo strugo... da

VSIM SMO ODGOVORNI ZA BODOČNOST OTROK

Prestopki mladoletnikov so v Kočevju pogostejši kot v drugih približno enako velikih naših krajih, vsaj tako oceno mi je dal nekdo, ki je že v večih krajih delal na takem področju, da mu je bil poznan tudi kriminal mladoletnikov. Tudi naše vsakodnevne izkušnje povedo, da napravijo v Kočevju mladoletniki toliko (predvsem manjših, pa tudi večjih) prestopkov oziroma prekrškov, da je to že zaskrbljujoče. Glavni vzrok, da zaidejo mladi na slabo pot, je brezbriznost staršev do otrok (saj se mladoletniki potepajo zunaj tudi ponoči), alkoholizem v družinah (zgodí se tudi, da dobe mladoletniki pijačo v gostinskih obratih, kar pa je z občinskim odlokom o javnem redu in miru prepovedano), neurejene družinske razmere, vplivi prestopnikov na ostale mladoletnike, slabi filmi in knjige itd. Če starši ne pokažejo nikakega zanimanja za pravilno vzgojo svojih otrok, če je staršem vseeno, če bo njihov otrok preživel leta in leta (ko bo dorastel) po zaporih in če jim pogosto tudi starši dajejo slabe zgleda in potuho za storjena dejanja, pa bi se morala družba še odločneje zavzeti za vzgojo mladoletnikov, ki so zašli na kriva pota. Starši, ki ne vzgajajo pravilno svojih otrok, tudi ne zaslužijo, da bi jim skupnost pustila otroke. Za te otroke in za ostale, ki bi morda zaradi sedanjih slabih zgledov vrstnikov še zašli na slabo pot, je bolje, da družba poskrbi za njihovo pravilno vzgojo. Ni tudi dovolj, da se z mladoletniki, ki so nagnjeni k slabemu in se zanje starši ne brigajo, ukvarjajo samo varnostni in skrbstveni organi, ampak je ta problem že tako pereč, da bi se z njim morali ukvarjati pri nas v Kočevju vsi odgovorni organi in organizacije še bolj učinkovito, kot so se doslej. J. Primc

Republiški mladinski prvak iz Kočevja

V nedeljo, 12. maja je bilo v Ježici pri Ljubljani republiško mladinsko prvenstvo posameznikov v dviganju uteži. Tekmovanja so se iz Kočevja udeležili trije tekmovalci.

Tekmovanje samo se je odvijalo v naslednjih kategorijah: bantam, peresno lahka, lahka, srednja, lahko težka, srednje težka. Naši tekmovalci so nastopili takole: Kovačič Jože v lahki, Šega Stane in Sere Franc v lahko težki kategoriji. Največja konkurenca je bila v lahki in lahko težki kategoriji. V lahki je nastopalo 9 in v lahko težki 7 tekmovalcev. Po neuračanih rezultatih je Kovačič dosegel šesto mesto s svojim osebim rekordom 205 kg v triatlonu. Sere Franc je v lahko težki dosegel 232,5 kg in četrto mesto. Šega Stane je z rezultatom 280 kg dosegel prvo mesto in naslov republiškega mladinskega prvaka v tej disciplini. Campijski triatlon je razdeljen

na tri vrste dvigov: težno, poteg in sunek. Stane je dvigal: 90, 80, 110 kilogramov. V sunku je torej izboljšal svoj osebni rekord.

Stane Šega je vsestranski športnik in mislimo, da ga vsi v Kočevju poznajo. Je eden najmarljivejših tekmovalcev in tudi zelo discipliniran član TVD Partizana Kočevje. Pred dvema letoma se je začel ukvarjati z atletiko. V metanju krogla je dosegel že kar lepe rezultate. Na tekmovalcu v Novi Gorici je na republiškem atletskem tekmovalcu

nju dosegel četrto mesto. Že letos je izboljšal rezultat v metanju krogla, začel pa je tudi metati disk, kjer se mu obetajo lepi rezultati. Lahko že trdimo, da se bo uvrstil v slovensko elito lahkotletov-mladincev.

S tem člankom nočemo povečevati mladega republiškega prvaka v dviganju uteži, hočemo samo povedati o njem malo več, da bi ga še bolje spoznali. Sicer pa naslov, ki ga nosi, ni kar tako.

T. D.

Stane Šega

Republiško prvenstvo posameznic v Kočevju

Preteklo soboto in nedeljo je bilo v Kočevju na štiristeznem kegljišču republiško prvenstvo posameznic. Nastopilo je skupno 45 tekmovalk iz vse Slovenije, ki so se v disciplini 2 krat 100 lučajev borile za čimboljši plas-

ma. Prvih 12 tekmovalk se je uvrstilo na državno prvenstvo, ki bo prihodnji mesec v Ljubljani.

Za presenečenje je poskrbela tekmovalka z Bleda Ivanka Harc, ki je skupno v dveh nastopih podrla 811 kegljev (407, 404) in tako postala republiška prvakinja. Druga je bila Rusova iz Slovenj Gradca 780 (389, 391), tretje mesto pa je zasedla bivša evropska in državna prvakinja Francka Erjavac, Gradis Ljubljana — 779 (405, 374). Rezultati ostalih devetih tekmovalk, ki so se plasirale za državno prvenstvo so naslednji: Klemenčič 774, Jezeršek 773, Kokolj 771, Pavlin 766, Knez 762, Čadež 761, Štifter 761, Čuček 749 in Ermenc 748. V tej hudi konkurenci so se naše tri tekmovalke dobro borile. Potočniko-

va je z rezultatom 717 kegljev zasedla 22. mesto, Šercerjeva s 714 keglji 24. mesto in Andoljškova s 662 keglji 38. mesto. Za naše tekmovalke je to uspeh, ker so prvič tekmovalke v tako močni konkurenci.

Organizacija in sojenje tega zahtevnega tekmovanja je bila v rokah domačega kluba in je bilo po izjavi delegata KZS in tekmovalk odlično organizirano. Ob koncu tekmovanja je predsednik kluba v imenu Turističnega društva Kočevje podelil ekipam posameznih krajev zastavice s simboli našega mesta. Najboljša tekmovalka Harceva pa je dobila poleg pokala še sliko našega mesta in šopek cvetočih tulipanov.

K. F.

Študentje veterinarji zaključili pohod v Kočevju

Pretekli petek je prispel nekaj po 14. uri v Kočevje po štiridnevem pohodu odred »Dušana Jeraba«, sestavljen iz skoraj 100 študentov veterinarjev beograjske, zagrebške, ljubljanske in sarajevske fakultete. Jugoslovanski študentje veterinarji so namreč sklenili, da bodo imeli vsako leto svoj estival (letošnji je bil od 11. do 13. maja v Zagrebu), vsako drugo leto pa bodo organizirali pohode. Letošnji, prvi pohod veterinarjev, je bil v Sloveniji zato, ker je bila pri nas leta 1944 ustanovljena prva veterinarska služba.

ljanske zveze študentov veterinarjev Janez Šketa, so si študentje ogledali kraje, kjer so bile med vojni veterinarske postaje (Stražni vrh, Kleč, Kanižarica itd.) ter nekatera današnja kmetijska posestva. O medvojnih veterinarskih postajah so na krajih samih govorili študentom nekdanji člani teh postaj.

Ob prihodu odreda v Kočevje je študente pozdravilo več sto ljudi. Na trgu pred spomenikom svobode je komandant odreda predal raport narodnemu heroju Jožetu Boldanu-Silnemu, nato pa je štu-

Odred veterinarjev prihaja pred spomenik svobode v Kočevju, kjer ga je sprejelo več sto ljudi

Študentje veterinarji so krenili na pohod v torek, 14. maja iz Novega mesta preko Dolenjskih Toplic, Jelendola, Baze 20, Črmošnjic, Blatnika pri Semiču, Mirne gore, Črnomlja, Toplega vrha in Koprivnika v Kočevje. Pohod se je pričel v Ločni pri Novem mestu, kjer je študente pozdravil dr. Janez Batis, predstavnik veterinarskega oddelka biotehnične fakultete v Ljubljani. Ob tej priložnosti je bila v novomeškem muzeju odprta tudi razstava »Veterinarska služba v NOV in POS«.

Med pohodom odreda, katerega komandant je bil predsednik ljub-

dentom in občanom na zborovanju govoril sekretar občinskega odbora SZDL Ignac Karničnik. Med slovesnostjo so položili študentje tudi venec pred spomenik svobode, učenci Glasbene šole so zaigrali nekaj partizanskih, mešani pevski zbor »Svobode« Jakob Gallus pa je zapel več pesmi.

Po slovesnosti so si študentje ogledali še muzej in nekatere druge zanimivosti Kočevja, nakar je bil odred razformiran. Pohod študentov veterinarjev je bil hkrati ena prvih večjih prireditev v okviru proslav 20-letnice Kočevskega zbora.

ROKOMET

GROSUPLJE : DOBREPOLJE
15 : 22

Najpomembnejša tekma dolenske rokomete lige je bila v nedeljo, 19. t. m. v Grosuplju, kjer sta se sestali ekipi Grosuplja in Dobrepolja. Obe ekipi sta bili resna kandidata za osvajanje prvega mesta v ligi, zato je bila tudi borba zagrizena.

Takoj v začetku so povedli Dobrepoljci in to prednost obdržali

do konca. Moštvu se pozna, da je dobro vigrano in da ima v svojih vrstah dobre igralce, ki so po tehniki in kondiciji sposobni za nastope v višjem razredu.

Ekipa Dobrepolja ima do konca sezone neodigrani še dve tekmami in sicer s Kočevjem in Šentvidom.

Zanimanje za rokomet je v Dobrepolju veliko, saj tovrstne tekme pritegnejo okoli igrišča tudi po več sto gledalcev.

PRODAJA

Po sklepu delavskega sveta podjetja »INKOP« se prodaja osnovno sredstvo:

— ROČNI TRANSPORTNI VOZICEK
nosilnosti 250 kg

Prodaja je namenjena predvsem za podjetja ali ustanove, po preteku 10 dni po objavi v časopisu pa tudi ostalim interesentom.

Industrija kovinske opreme »INKOP« — oddelek komerciale.

OBVESTILO

Glasbena šola Kočevje priredi v torek, 28. maja 1963 ob 20. uri v dvorani množičnih organizacij v Kočevju

JAVEN NASTOP

svojih učencev pod geslom — »V PLESNIH RITMIH SKOZI STOLETJA! — Vstop proti sporedu, ki stane 100 dinarjev.

ta teden za vas

KOČEVJE

Poročili so se: Gornik Janez, delavec iz Klinje vasi 2, star 19 let in Višnikar Bogomira, tkalka iz Šalke vasi 101, stara 20 let.

V Ljubljani je rodila: Rački Angela iz Kočevja, Ljubljanska cesta 4 — dečka.

V Novem mestu sta rodili: Hočvar Ingeburg, gospodinja iz Kočevja, Ljubljanska c. 5 — deklico; Palčić Vida iz Brega 25 pri Kočevju — deklico.

Umrli so: Kikel r. Mirtič Marija, gospodinja iz Smuke 4, stara 86 let; Levstik r. Bradač Alojzija iz Gornjih Ložin 3, gospodinja, stara 80 let.

V Idriji je umrl Ožbolt Jože, soc. podpiranec iz Muhe vasi 4, star 66 let.

DOBREPOLJE

Rodila je Mustavar Ivana, gospodinja iz Ponikev 59 — dečka.

Poročila sta se: Ponikvar Stanislav, strugar iz Predstrug 2, star 23 let in Zajc Marija, pletilja iz Grosupljega 105, stara 23 let.

LOŠKI POTOK

Poročili so se: Benčina Ivan, delavec iz Travnika 51, star 29 let in Lavrič Stanislava, uslužbenka iz Segove vasi 30, stara 23 let; Speh Alojzij, delavec iz Šmarate, star 29 let in Kordiš Marija, delavka iz Segove vasi 1, stara 22 let.

ČESTITKA

Ljubemu bratu in svaku Janezu in sinčku Janezu za prijetno godovanje in 50-letnico kličejo še na

mnoga zdrava leta v krogu družine. Sestre Micka, Amalija z družinami, Mavrinova iz Kočevja, Julka Vukan ter Jakob in Tone. Ostalim pa lep pozdrav.

IZGUBLJENO

22. maja sem od Kočevja do Stare cerkve izgubila sivo volneno jopico. Najditelja prosim, naj jo proti nagradi vrne na otroški dispanzer.

ČESTITKA

Korenčkovemu atu iz Gor. Retij pri Velikih Laščah, želijo za 60-letnico še mnogo zdravih let — vsi njegovi.

28. in 29. maja bo v dvorani množičnih organizacij v Kočevju

RAZSTAVA

fotografij iz življenja in dela gojencev vojno-pomorskih akademij. Prireja jo Dom JLA iz Divulj. Prebivalci so vabljeni, da si razstavo ogledajo. — Vstop prost.

»NOVICE«

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva občin Kočevje in Ribnica. Izdaja CZP »Kočevski tisk« Kočevje. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik: Franec Grivec. Uredništvo in uprava: Kočevje, Ljubljanska 14/a. Telefon uprave in uredništva 389. Letna naročnina 800 din, polletna 400 din in jo je treba plačati vnaprej. Za inozemstvo 2000 din oziroma 3 ameriške dolarje. Tekoči račun 600-27-1-265 pri NB podružnica Kočevje

KINO

KOČEVJE: 24. do 26. maja italijanski barvni film »Goljat in Giganti«, 26. in 28. maja ameriški barvni film »Poslednji voz«, 29. in 30. maja francoski film »Milionar po sili«, 31. maja do 2. junija ameriški barvni film »Alamo« I. del.

RUDNIK: 25. in 26. maja ruski barvni film »Tigri potujejo«.

STARA CERKEV: 25. in 26. maja jugoslovanski film »Skozi veje nebo«, 1.—2. junija jugoslov. film »Rafal v nebo«.

RIBNICA: 25. in 26. maja poljski film »Smrti zapisani«, 1. in 2. junija francoski film »Lepa Američanka«.

SODRAŽICA: 25. in 26. maja italijanski film »Sli bomo v San Remo«, 1. in 2. junija nemški film »Kralj čardaša«.

VELIKE LAŠČE: 25. in 26. maja italijanski film »Sedmi razred«, 1. in 2. junija francosko-nemški barvni film »Till Ulenspiegel«.

LOŠKI POTOK: 26. maja italijanski film »Sladko življenje«, 2. junija francoski film »Velika iluzija«.

DOBREPOLJE: 25. in 26. maja jugoslovanski film »Miss Stone«, 29. maja jugoslovansko-francoski film »Ograda«, 1. in 2. junija italijanski barvni film »Beatrice Cenci«.

PONIKVE: 30. maja jugoslovansko-francoski film »Ograda«.

BROD NA KOLPI: 25. in 26. maja jugoslovanski film »Tovariš predsednik — srednji napadalec«, 1. in 2. junija mehiški barvni film »Pesem upornika«.

PREDGRAD: 25. in 26. maja ameriški barvni film »Hrabri in

pogumni«, 1. in 2. junija ameriški barvni film »Davy Crocket in pirati«.

POTUJOČI KINO PREDVAJA

Slovenski film »Balada o trobenti in oblaku« bomo predvajali v soboto, 25. maja v Starem logu. V nedeljo, 26. maja ob 16. uri v Strugah in ob 19. uri v Livoldu.

Nemški film »Prfoks« v soboto, 25. maja ob 17. uri na Oneku, ob 19. uri v Koprivniku. V nedeljo, 26. maja ob 13.30 v Kužlju, ob 16. uri v Fari in ob 19. uri v Banja loki.

1. in 2. junija bomo predvajali sloveski film »Kekec« v Dolgi vasi, Lazah, Vimolju in Mozlju. Ameriški barvni film »Palček Tom« v Črnem potoku, Travi in Podpreski.

Vstopnice prodajamo pol ure pred predstavo. Gledalcem je brezplačno na voljo filmski list s kratko vsebino in oceno filma. Predstavnike v krajih, kjer predvajamo filme, prosimo, da poskrbijo za urejen in popolnoma zatemnjen prostor.

POTRES V DOBREPOLJU

Tudi v dobrepoljski dolini je bilo v nedeljo čutiti potresne sunke ob istem času kot v drugih krajih. Materialne škode ni bilo, pač pa mnogo strahu. Ob prvem potresnem sunku, ki je bil dokaj močan, so mnogi ljudje zbežali iz hiš v pričakovanju, da se bo podrla hiša. Na srečo se ni podrla nobena, še dimniki so ostali vsi cel.

AVTOBUSNI VOZNI RED ZA LETO 1963/1964

KOČEVJE—STRUGE—DVOR—NOVO MESTO			
Odhod	km	Avtobusna postaja	Prihod
4.30	0	KOČEVJE	16.30
4.35	4	Stara cerkev	16.25
5.05	21	Struge	15.55
5.30	35	Hinje	15.30
5.55	48	Dvor	15.05
6.20	61	Dolenjske Toplice	14.40
6.42	74	Kandija pri bolnici	14.18
6.45	75	NOVO MESTO	14.15

Proga obratuje vsak dan.

V Kandiji je zveza na vlak za Črnomelj—Karlovac. V Novem mestu je zveza na avtobus za Zagreb in enako v povratni smeri.

OSILNICA—KOČEVJE—LJUBLJANA

Odhod	km	Avtobusna postaja	Prihod
5.00	0	OSILNICA	18.15
5.15	7	Bosljiva loka	18.00
5.28	15	Kuželj	17.47
5.40	21	Brod na Kolpi	17.35
5.45	24	Fara-Vas	17.30
5.55	28	Colnarji	17.20
6.02	30	Banja loka	17.13
6.15	38	Štalcerji	17.00
6.25	46	Livold	16.50
6.40	51	KOČEVJE	16.40
6.45	55	Stara cerkev	16.30
6.55	63	Dolenja vas	16.20
7.05	69	Ribnica	16.10
7.15	73	Zlebič	16.00
7.35	83	Velike Lašče	15.40
7.45	88	Turjak	15.30
8.00	99	Pijava gorica	15.15
8.05	103	Škofljica	15.10
8.15	116	LJUBLJANA	15.00

Proga obratuje samo ob delavnikih.

V Brodu na Kolpi ima zvezo za Rijeko.

STARI TRG OB KOLPI—KOČEVJE—LJUBLJANA

Odhod	km	Avtobusna postaja	Prihod
4.30	0	STARI TRG OB KOLPI	19.05
4.55	10	Predgrad	18.40
5.10	17	Brezovica	18.25
5.20	21	Knežja lipa	18.15
5.35	29	Mozelj	18.00
5.45	34	Livold	17.50
6.00	39	KOČEVJE	17.40
6.05	43	Stara cerkev	17.30
6.15	51	Dolenja vas	17.20
6.25	57	Ribnica	17.10
6.35	61	Zlebič	17.00
6.55	71	Velike Lašče	16.40
7.05	76	Turjak	16.30
7.20	87	Pijava gorica	16.15
7.25	91	Škofljica	16.10
7.35	104	LJUBLJANA	16.00

Proga obratuje samo ob delavnikih. Avtobus bo vozil samo do Kočevja, ko pa bo cesta obnovljena, tudi do Ljubljane.

TRAVA—RIBNICA—LJUBLJANA

Odhod	km	Avtobusna postaja	Prihod
4.20	0	TRAVA	16.25
4.27	4	Draga	16.18
4.45	14	Hrib	16.00
5.05	26	Sodražica	15.35
5.16	32	Zlebič	15.24
5.30	36	RIBNICA	15.15
5.40	40	Zlebič	15.00
5.55	48	Dvorska vas	14.45
6.00	51	Velike Lašče	14.40
6.10	56	Turjak	14.30
6.25	67	Pijava gorica	14.15
6.40	84	LJUBLJANA	14.00

Proga obratuje samo ob delavnikih.

KOČEVJE—DELNICE—RIJEKA

Odhod	km	Avtobusna postaja	Prihod
5.00	0	KOČEVJE kolodvor	17.30
5.10	5	Livold	20.55
5.20	13	Štalcerji	17.15
5.35	21	Banja loka	17.05
5.50	27	Fara-Vas	16.45
5.55	30	Brod na Kolpi	16.25
6.45	43	DELNICE	19.50
7.20	60	Jelenje	15.55
7.45	79	Čavle	15.30
8.00	86	RIJEKA	14.45

Opomba:

Ima zvezo z avtobusom iz Osilnice za Rijeko in nazaj za Osilnico v Brodu na Kolpi. V Kočevju ima zvezo na vlak za Ljubljano.

Ob nedeljah in praznikih vozi samo v sezoni od 15. aprila do 15. oktobra.

Novi vozni red velja od 26. maja dalje. Prevoz opravlja »AVTO« Kočevje.